

UNIVERSITAT DE
BARCELONA

Facultat d'Informació
i Mitjans Audiovisuals

**L'AGENDA 2030 I ELS OBJECTIUS
DE DESENVOLUPAMENT
SOSTENIBLE A LES
BIBLIOTEQUES DE LES
UNIVERSITATS PÚBLIQUES
ESPANYOLES:
incorporació en els instruments de
gestió i bones pràctiques**

CURS 2020/2021

Treball Final de Màster

**Màster de Gestió i Direcció de
Biblioteques i Serveis d'Informació**

Alumna: Montserrat Larios
Rodríguez

Tutores: Núria Balagué Mola
Carina Rey Martín

L'essencial és invisible als ulls

El Petit Príncep
Antoine de Saint-Exupéry

0. - RESUM EXECUTIU

L'1 de gener del 2016 entrava en vigor l'Agenda 2030; uns mesos abans, entre el 25 i 27 de setembre de 2015, s'havia celebrat la Cimera del Desenvolupament Sostenible a Nova York que havia comptat amb la participació dels caps d'estat i representants de la societat civil dels 193 estats membres de l'ONU. En aquesta Cimera s'havia aprovat l'Agenda 2030 detallada al document *Transforming our world: the 2030 Agenda for Sustainable Development*, que identificava 17 Objectius de Desenvolupament Sostenible (ODS o SDG en anglès) i 169 metes.

La implementació de l'Agenda 2030 comporta alhora un fet sense precedents; per primer cop hi ha un acord comú més enllà d'un estament polític per aconseguir els 17 ODS i 169 metes, que foren proposats per grups d'experts després de nombroses reunions en què van participar institucions governamentals, agències de l'ONU, representants d'entitats privades i organitzacions de la societat civil.

El present treball pretén conèixer quin és l'estat de la implementació de l'Agenda 2030 a les biblioteques de 49 universitats públiques espanyoles i la seva vinculació dins l'estratègia de la universitat quan ja han passat 5 anys (un terç del termini) d'aplicació, a partir de l'exercici de la transparència, consultant la informació pública accessible des de les pàgines web de les universitats i de les seves biblioteques.

Tal com indica el subtítol, la finalitat de l'estudi és la detecció dels instruments de gestió i les bones pràctiques, tot realitzant 3 fases d'aproximació i ampliació de les fonts.

En primer lloc, la detecció del suport a l'Agenda 2030 i als ODS, a partir de plans estratègics vigents de les biblioteques universitàries, ampliant-se posteriorment al marc de les 49 biblioteques de les universitats públiques i incorporant altres instruments de gestió (de rendició de resultats, com les memòries de gestió, per exemple), per finalitzar vinculant la situació de la biblioteca universitària amb relació a la universitat, tot analitzant també l'estat de la qüestió a la institució, és a dir, com s'ha incorporat l'aposta per l'Agenda 2030 i els 17

ODS en els instruments de gestió, així com les vies de desplegament quant a unitats de gestió (vicerectorats, unitats o serveis o programes involucrats).

A partir de la recollida de dades i del tractament de la informació obtinguda el treball:

- Recull el suport a l'Agenda 2030 i als 17 Objectius de Desenvolupament Sostenible en els plans estratègics vigents de les biblioteques de les universitats públiques espanyoles, tot incorporant aportacions al concepte de sostenibilitat.
- Recull i sistematitza les bones pràctiques sobre ODS a les biblioteques de les universitats públiques espanyoles.
- Identifica quins són els Objectius de Desenvolupament Sostenible i en quines metes donen suport les biblioteques de les universitats públiques espanyoles.
- Identifica quina és l'estratègia del compromís amb l'Agenda 2030 a les universitats públiques espanyoles.

I per últim,

- Valora si la implementació de l'Agenda 2030 a les biblioteques universitàries va de la mà de l'estratègia de la mateixa universitat

I finalment es presenten unes conclusions i unes propostes de futur.

SUMARI

0. RESUM EXECUTIU	pàg. 3
1. INTRODUCCIÓ : CONTEXTUALITZACIÓ	pàg. 7
1.1 L'Agenda 2030 i els disset Objectius de Desenvolupament Sostenible ..	pàg. 9
1.2 L'Agenda 2030 a Espanya i a Catalunya, dins dels àmbits universitari i bibliotecari	pàg. 12
1.3 La transparència de la informació pública	pàg. 17
2. OBJECTIUS	pàg. 20
3. METODOLOGIA	pàg. 21
3.1 Primera aproximació	pàg. 21
3.2 Segona aproximació	pàg. 22
3.3 Metodologia final	pàg. 25
4. DESENVOLUPAMENT DEL TREBALL	pàg. 26
4.1. Fase 1: biblioteques i plans estratègics vigents	pàg. 26
4.2. Fase 2: incorporació de més biblioteques i fonts d'informació	pàg. 38
4.3. Fase 2: biblioteca; comparativa ODS i metes (IFLA, UB, UAB, UZ)	pàg. 47
4.4. Fase 2: l'encaix universitat i biblioteca : comparativa ODS i metes	pàg. 49
4.5. Fase 3: gestió universitària i suport a l'Agenda 2030	pàg. 49
5.CONCLUSIONS	pàg. 55
6.BIBLIOGRAFIA	pàg. 69

7. ANNEXOS

Annex 1 - Espanya al <i>Sustainable Development Report 2021</i>	pàg. 76
Annex 2 - Classificació de les universitats espanyoles segons la CRUE	pàg. 78
Annex 3 - Anàlisi des de la biblioteca: comparativa ODS i metes (IFLA, UB, UAB, UZ)	pàg. 84
Annex 4 - Anàlisi de la universitat cap a la biblioteca: comparativa ODS i metes (Esbós)	pàg. 89
Annex 5 - Gestió universitària: desplegament de l'Agenda 2030 i els ODS a les estructures organitzatives	pàg. 92
Annex 6 - Agenda 2030 i documents públics a les webs de les universitats públiques espanyoles: instruments de gestió i rendició de comptes.....	pàg. 100
Annex 7 - Suport als ODS a les universitats públiques espanyoles: projectes singulars	pàg. 106

1.INTRODUCCIÓ : CONTEXTUALITZACIÓ

L'1 de gener del 2016 entrava en vigor l'Agenda 2030; uns mesos abans, entre el 25 i 27 de setembre de 2015, s'havia celebrat la Cimera del Desenvolupament Sostenible a Nova York que havia comptat amb la participació dels caps d'estat i representants de la societat civil dels 193 estats membres de l'ONU. En aquesta Cimera s'havia aprovat l'Agenda 2030 detallada al document *Transforming our world: the 2030 Agenda for Sustainable Development*, que identificava 17 Objectius de Desenvolupament Sostenible (ODS o SDG en anglès)¹ i 169 metes que giraven al voltant de la consecució dels mateixos.

Cal dir, per posar-ho en context, que l'aprovació de l'Agenda 2030 té com a antecedent la no consecució dels 8 Objectius de Desenvolupament del Mil·lenni (ODM), aprovats l'any 2000, quan els líders dels 189 països que formaven part de les Nacions Unides van adoptar la Declaració del Mil·lenni de les Nacions Unides que pretenia reduir la pobresa extrema d'aquells països subdesenvolupats per a l'any 2015.²

Per contra, també cal destacar que la implementació de l'Agenda 2030 comporta alhora un fet sense precedents; per primer cop hi ha un acord comú més enllà d'un estament polític per aconseguir els 17 ODS i 169 metes, que foren proposats per grups d'experts després de nombroses reunions en què van participar institucions governamentals, agències de l'ONU, representants d'entitats privades i organitzacions de la societat civil.

Aquest fet excepcional d'acord comú és palès en el mateix document de la Declaració quan indica que

Aquest pla serà implementat per tots els països i parts interessades mitjançant una aliança de col·laboració. Estem resolts a alliberar la humanitat de la tirania de la pobresa i les privacions i a curar i protegir el nostre planeta. Estem decidits a

---

1 .- *Transforming our world: the 2030 Agenda for Sustainable Development*.
<https://undocs.org/es/A/RES/70/1>

2 .- El mateix document de la declaració reconeix aquest fet : *La nova Agenda 2030 es basa en els Objectius de Desenvolupament del Mil·lenni i aspira a completar el que aquests no han aconseguit, en especial quant a l'assistència a les persones més vulnerables* ; el mateix article 16 identifica concretament els relacionats amb la salut materna, neonatal i infantil i també amb la salut reproductiva.

*prendre les mesures audaces i transformatives que es necessiten urgentment per reconduir el món pel camí de la sostenibilitat i la resiliència.*³

Per acabar dient que, *4. En emprendre conjuntament aquest gran viatge, ens comprometem a no deixar ningú enrere*, tot arrodonit amb un discurs que esperona la consecució dels objectius:

El futur de la humanitat i del nostre planeta està en les nostres mans....

Podem ser la primera generació que aconsegueixi posar fi a la pobresa, i podem ser també l'última que encara tingui possibilitats de salvar el planeta. Si aconseguim els nostres objectius, el món serà un lloc millor el 2030

Aquest full de ruta per a les persones i el planeta per al segle XXI, l'Agenda 2030, s'enceta l'1 de gener de 2016 amb la fita haver assolit el 2030 els objectius proposats. En data de juny de 2021, ha transcorregut ja un terç del període proposat.

Un altre fet diferencial de l'Agenda 2030 és el seu abast; ja que, a diferència dels ODM, és d'aplicació universal i d'implicació en els tres nivells o esferes del desenvolupament sostenible: econòmic, social i ambiental. Tanmateix la declaració descriu diferents àmbits involucrats, anomenats esferes i que són: les persones, el planeta, la prosperitat, la pau i les aliances.

Però, abans d'identificar els 17 grans Objectius de Desenvolupament Sostenible, caldria fer també un esment al mateix concepte de sostenible. Què s'entén per sostenible?

El concepte de “desenvolupament sostenible” fou descrit el 1987 i publicat a l'Informe Brundtland⁴ de les Nacions Unides. Es defineix com “un desenvolupament capaç de satisfer les necessitats del present sense comprometre la capacitat de les futures generacions per a satisfer les seves pròpies necessitats” (Nacions Unides) i s'inclou a l'Agenda 21, la Declaració de Río sobre el Medi Ambient i el Desenvolupament de l'any 1992, però realment

---

3 .- Traducció al català de l'autora del treball

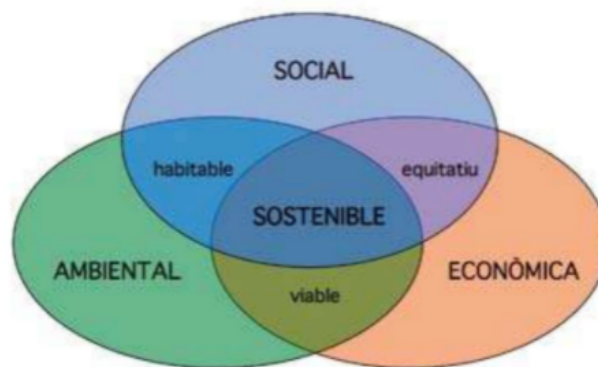
4 .- Informe Brundtland. <http://www.un-documents.net/wced-ocf.htm>

la formulació del concepte de desenvolupament sostenible es remunta als anys setanta del segle XX, quan es pren consciència de l'existència de problemes ambientals d'escala planetària que podien posar en perill el futur de la vida (Espinoza, 2005), l'evidència d'un desenvolupament no-sostenible.

I tal com indiquen Saladié, O. i Oliveras, J. (2010), autors també de la figura que reproduïm a continuació, “el desenvolupament sostenible serà sostenible sempre que sigui socialment equitatiu, mediambientalment habitable i econòmicament viable” (p.17) .

Figura 1.1. Les tres esferes del desenvolupament sostenible

En tot cas, l'ús del concepte “desenvolupament sostenible” s’ha popularitzat i el món globalitzat l’ha fet seu, assumit com a eslògan comú o fita a assolir.

1.1 L’Agenda 2030 i els disset Objectius de Desenvolupament Sostenible

Però, què és l’Agenda 2030 i quins són els disset Objectius de Desenvolupament Sostenible?

Els reproduïm tot seguit:

Objectiu 1. Eradicar la pobresa a tot el món i en totes les seves formes
Objectiu 2. Posar fi a la fam , assolir la seguretat alimentària i la millora de la nutrició, i promoure l'agricultura sostenible
Objectiu 3. Garantir una vida sana i promoure el benestar per a totes les persones a totes les edats
Objectiu 4. Garantir una educació inclusiva, equitativa i de qualitat i promoure oportunitats d'aprenentatge durant tota la vida per a tothom
Objectiu 5. Aconseguir la igualtat de gènere i apoderar totes les dones i nenes
Objectiu 6. Garantir la disponibilitat i una gestió sostenible de l' aigua i el sanejament per a totes les persones
Objectiu 7. Garantir l'accés a una energia assequible, segura, sostenible i moderna per a totes les persones
Objectiu 8. Promoure el creixement econòmic sostingut, inclusiu i sostenible, l'ocupació plena i productiva i el treball digne per a tothom
Objectiu 9. Construir infraestructures resilients, promoure la industrialització inclusiva i sostenible i fomentar la innovació
Objectiu 10. Reduir la desigualtat en i entre els països
Objectiu 11. Aconseguir que les ciutats i els assentaments humans siguin inclusius, segurs, resilients i sostenibles
Objectiu 12. Garantir modalitats de consum i producció sostenibles
Objectiu 13. Adoptar mesures urgents per a combatre el canvi climàtic i els seus efectes
Objectiu 14. Conservar i utilitzar de forma sostenible els oceans, mars i recursos marins per al desenvolupament sostenible
Objectiu 15. Protegir, restaurar i promoure l'ús sostenible dels ecosistemes terrestres , gestionar els boscos de manera sostenible, combatre la desertificació, aturar i revertir la

degradació del sòl, i aturar la pèrdua de la biodiversitat

Objectiu 16. Promoure **societats pacífiques i inclusives** per tal d'aconseguir un desenvolupament sostenible, proporcionar accés a la justícia per a totes les persones i desenvolupar institucions eficaces, responsables i inclusives a tots els nivells

Objectiu 17. Enfortir els mitjans per a implementar i revitalitzar **l'Aliança Mundial per al Desenvolupament Sostenible**

Cartell amb les icones identificatives dels 17 ODS

(versió en català)

Font: *Respon.cat*, citat a

https://ca.wikipedia.org/wiki/Objectius_de_Desenvolupament_Sostenible

Cal dir que aquest 17 Objectius de Desenvolupament Sostenible (ODS) d'abast general es desenvolupen mitjançant 169 metes. Tanmateix, la mateixa Declaració assumeix a l'apartat **Seguiment i Avaluació** la importància dels indicadors, així indica que

48. S'estan elaborant indicadors per tal de contribuir a aquesta tasca. Es necessitaran dades desglossades de qualitat, accessibles, oportunes i fiables per a ajudar a mesurar els progressos realitzats i assegurar que ningú no es quedi enrere. Aquestes dades són fonamentals per a poder prendre decisions.

A l'Assemblea General de les Nacions Unides celebrada el 6 de juliol de 2017 es van aprovar els 232 indicadors que formen aquest marc d'indicadors, i que es poden consultar a la web oficial dels indicadors dels ODS⁵. Aquests indicadors s'han revisat i actualitzat dos cops; la darrera revisió fou l'any 2019⁶.

Per poder seguir els avenços de la implementació de l'Agenda 2030 es poden consultar els reports editats per la UN Sustainable Development Solutions Network (SDSN), <https://www.sdgindex.org/>, creada el 2012 sota els auspicis del secretari general de les Nacions Unides. El darrer publicat recentment (14 juny 2021) és el *Sustainable Development Report 2021: The Decade of Action for the Sustainable Development Goals*, descarregable des de <https://www.sdgindex.org/reports/>

A l'Annex 1 es pot observar l'estat de la qüestió a Espanya amb relació als diferents ODS, extret de la pàgina 414 de l'informe.

---

5 .- Sustainable Development Goal indicators website . <https://unstats.un.org/sdgs>

6 .- Marco de indicadores mundiales para los Objetivos de Desarrollo Sostenible y metas de la Agenda 2030 para el Desarrollo Sostenible. https://unstats.un.org/sdgs/indicators/Global%20Indicator%20Framework%20after%202019%20refinement_Spa.pdf

1.2. L'Agenda 2030 a Espanya a Catalunya, dins dels àmbits universitari i bibliotecari

Un cop establert el marc general, cal centrar l'atenció en la implementació de l'Agenda 2030, a l'àmbit territorial espanyol i català, així com l'àmbit universitari, que podríem resumir així:

<p>Espanya</p> <p><i>Plan de acción para la implementación de la Agenda 2030: hacia una Estrategia Española de Desarrollo Sostenible</i> (18/07/2018) ⁷</p> <p>Documents i evolució de la implementació consultables a: https://www.agenda2030.gob.es/recursos/documentacion.htm</p>
<p>Catalunya</p> <p><i>L'Agenda 2030: transformar Catalunya, millorar el món</i> ⁸(Informe 3/2016) Acord GOV/132/2019, de 25 de setembre, pel qual s'aprova el Pla nacional per a la implementació de l'Agenda 2030 a Catalunya. ⁹</p> <p>Documents i evolució de la implementació consultables a: http://cads.gencat.cat/ca/Agenda_2030/</p>
<p>Universitats espanyoles Conferencia de Rectores de las Universidades Españolas (CRUE)</p> <p><i>Compromisos de Crue con la Agenda 2030</i> <i>Propuesta de acciones de sensibilización para la implementación de la Agenda 2030 e inquietudes de las universidades en relación con el cumplimiento de los ODS</i> ¹⁰</p> <p>Documents i evolució de la implementació consultables a: https://www.crue.org/proyecto/comision-agenda-2030/</p>

7 .- *Plan de acción para la implementación de la Agenda 2030.*
<http://www.exteriores.gob.es/portal/es/saladeprensa/multimedia/publicaciones/documentos/plan%20de%20accion%20para%20la%20implementacion%20de%20la%20agenda%202030.pdf>

8 .- *L'Agenda 2030: transformar Catalunya, millorar el món.*
http://cads.gencat.cat/web/.content/Documents/Informes/2016/Agenda_2030_CAT/20160923_InformeAgenda2030_lliurat_vf.pdf

9 .- Acord GOV/132/2019. <http://cido.diba.cat/legislacio/9245486/acord-gov1322019-de-25-de-setembre-pel-qual-saprova-el-pla-nacional-per-a-la-implementacio-de-lagenda-2030-a-catalunya-departament-de-la-presidencia>

10 .- *Propuesta de acciones de sensibilización para la implementación de la Agenda 2030 e inquietudes de las universidades en relación con el cumplimiento de los ODS*
https://www.crue.org/wp-content/uploads/2021/01/Informe_Universidades_Crue-Agenda2030.pdf

Universitats catalanes

Associació Catalana d'Universitats Públiques (ACUP)

*Declaració “El compromís de les universitats catalanes amb els Objectius de Desenvolupament Sostenible: cap a una educació transformadora per a un món nou” (2017).*¹¹

Seguiment:

<https://ods.cat/>

A la pràctica, l'Agenda 2030 s'ha traslladat a l'àmbit universitari des de diferents entorns de la gestió universitària: vinculat a vicerektorats i unitats ben diverses, com la cooperació i el voluntariat universitari o les relacions internacionals, així com es sol encabir juntament en temes com la inclusió i la igualtat o bé des de la mateixa sostenibilitat i infraestructures. (vegeu el quadre desenvolupat a l'Annex 5).

El cert és que l'Agenda 2030 s'ha fet visible a les universitats a través de la mateixa pàgina web de la universitat o a través de pàgines web pròpies i incorporant-se a les eines de planificació de la universitat, ja sigui en el mateix pla estratègic general, en documents específics sobre l'Agenda 2030 o en plans sectorials -com el pla d'igualtat o pla de sostenibilitat-, i alhora, també s'ha incorporat als mecanismes de rendició de comptes de la universitat, ja sigui per exemple, des dels Portals de la transparència o a través de les memòries anuals de responsabilitat social universitària (vegeu el quadre desenvolupat a l'Annex 6), o inclús, un pas més enllà, com el cas de la Universitat Politècnica de Catalunya (UPC), on les celebracions i activitats del 50è aniversari de la creació de la universitat (cursos 2020-2021) han girat entorn dels ODS, eix de la celebració.¹²

La Red Española Desarrollo Sostenible (REDS), l'extensió de l'SDSN a Espanya va publicar ja el 2017 l'edició en espanyol de *SDSN Australia/Pacific (2017): Getting started with the SDGs in universities: A guide for universities, higher education institutions, and the academic sector*, amb el títol de *Cómo empezar con los ODS en la universidad : una guía*

---

11 .- Declaració “El compromís de les universitats catalanes amb els Objectius de Desenvolupament Sostenible: cap a una educació transformadora per a un món nou” (2017).

<http://www.acup.cat/ca/publicacio/declaracio-el-compromis-de-les-universitats-catalanes-amb-els-objectius-de>

12 .- <https://50.upc.edu/ca/>

para las universidades, los centros de educación superior y el sector académico ¹³, que va servir com a inspiradora aportant eines i orientacions per a la implementació de l'Agenda 2030, així com va permetre observar els casos pràctics d'aplicació del continent australià.

El 2020 REDS publica *Cómo evaluar los ODS en las universidades*¹⁴, guia pràctica que continua el treball realitzat anteriorment esmentat, així com publica un recull de casos pràctics amb el títol de *Implementando la Agenda 2030 en la universidad. Casos inspiradores de educación para los ODS en las universidades españolas* ¹⁵, on es pot consultar realment una extensa mostra d'aplicació pràctica. ¹⁶

Alguns exemples d'àmbits diferents:

Docencia formal - Iniciativas orientadas al alumnado universitario en el marco de titulaciones oficiales
<p>Ex:</p> <p>Creación de un apartado específico sobre ODS en las Guías Docentes de todas las asignaturas de la UPM</p> <p>Los ODS en las titulaciones de Formación del Profesorado de Primaria y Secundaria</p>
Comunidad Universitaria Iniciativas formativas y de gestión que implican a toda la comunidad universitaria
<p>Ex:</p> <p>La Unidad de Igualdad UPF: programa #conperspectiva</p> <p>Programa Universidad Saludable</p>
Sociedad Iniciativas que involucran y afectan a otros sectores sociales
<p>Ex :</p> <p>Recircula Challenge</p> <p>Huertos Escolares Ecológicos Comunitarios “HecoUsal”</p>

13 .- *Cómo empezar con los ODS en la universidad : una guía para las universidades, los centros de educación superior y el sector académico.* <https://reds-sdsn.es/wp-content/uploads/2017/02/Guia-ODS-Universidades-1800301-WEB.pdf>

14 .- *Cómo evaluar los ODS en las universidades.* <https://reds-sdsn.es/wp-content/uploads/2020/04/Gui%CC%81a-COMO-EVALUAR-ODS-2020-AAFF.pdf>

15 .- *Implementando la Agenda 2030 en la universidad. Casos inspiradores de educación para los ODS en las universidades españolas.* https://reds-sdsn.es/wp-content/uploads/2020/05/Dosier-REDS_Casos-ODS-Univ-2020_web.pdf

¹⁶ .- Podeu consultar també a l'annex 7 una mostra de projectes singulars seleccionats per l'autora

Recentment, aquest mateix any 2021, la Red Española para el Desarrollo Sostenible (REDS) ha publicat: *Hacia una cultura sostenible. Guía práctica para integrar la Agenda 2030 en el sector cultural*¹⁷

Pel que fa a l'àmbit bibliotecari cal destacar les diferents entitats del sector, on destaquem els programes i línies:

<p>- International Federation of Library Associations and Institutions (IFLA)¹⁸</p> <p><i>Desarrollo y Acceso a la Información 2019</i></p> <p><i>Estrategia de la IFLA: 2019-2024</i></p> <p><i>Acceso y oportunidades para todos: cómo contribuyen las bibliotecas a la Agenda 2030 de las Naciones Unidas</i></p> <p><i>Las Bibliotecas y la Agenda de Desarrollo post-2015 de las Naciones Unidas. Guía</i></p> <p><i>Las Bibliotecas y la implementación de la Agenda 2030 de la ONU</i></p> <p><i>Las Bibliotecas y los Objetivos de Desarrollo Sostenible: manual para contar historias</i></p> <p><i>Las bibliotecas pueden promover la implementación de la Agenda 2030 de la ONU</i></p> <p><i>Declaración de Lyon sobre el acceso a la información y el desarrollo</i></p>
<p>- Red de Bibliotecas Universitarias Españolas (Rebiun)</p> <p>Plan estratégico de CRUE-REBIUN 2020-2023 (esborrany, pendent d'aprovació)¹⁹</p> <p>Línia 4 - "impulsar la contribución de las bibliotecas universitarias y científicas a la Agenda 2030"</p>
<p>- Consell de Cooperació Bibliotecària (CCB)</p> <p>A petició de FESABID, Federación Española de Sociedades de Archivística, Biblioteconomía, Documentación y Museística, es va crear del grup de treball "Biblioteques i Agenda 2030" (2017) que actua d'acord amb International Advocacy Programme (IAP) de la IFLA</p>

17 .- *Hacia una cultura sostenible. Guía práctica para integrar la Agenda 2030 en el sector cultural* .
https://reds-sdsn.es/wp-content/uploads/2021/03/Guia-REDS-2021-Web_lectura-online.pdf

18 .- Recull extret de *ODS-BibliotequesUV*
https://uv-es.libguides.com/ods_sbd/ifla#s-1g-box-15218608
Citació desenvolupada de les fonts a l'apartat de Bibliografia, agrupada per IFLA

19 .- Actualment consultable a la web el III *Plan Estratégico de Rebiun 2020*.
<https://www.rebiun.org/sites/default/files/2017-11/Plan%20Estrat%C3%A9gico%20REBIUN.pdf>
Un cop defensat el present TFM es va aprovar i difondre el Cuarto Plan estratégico de REBIUN: 2020-2023
<https://hdl.handle.net/20.500.11967/856>

- **Consorti de Serveis Universitaris de Catalunya (CSUC)**

Manifest de les biblioteques universitàries davant la COVID-19²⁰

Inclou com a Projecte/Línia d'actuació: Agenda 2030

1.3. La transparència de la informació pública

L'altre eix del Treball Final de Màster, que és abordar la informació pública que ofereixen les biblioteques universitàries, permet tanmateix vincular-ho a la transparència pública, legislada a Espanya mitjançant la *Ley 19/2013, de 9 de diciembre, de transparencia, acceso a la información pública y buen gobierno²¹* i també a la llei de referència a Catalunya, *Llei 19/2014, del 29 de desembre, de transparència, accés a la informació pública i bon govern²²*, aplicable a les universitats.

En aquesta llei, la informació relativa a les biblioteques universitàries podria encabir-se a l'article 8, encara que no estaria indicat de manera expressa,

Capítol II. Publicitat activa

Article 8. Informació subjecta al règim de transparència

1. L'Administració pública, en aplicació del principi de transparència, ha de fer pública la informació relativa a:

a) L'organització institucional i l'estructura administrativa.

b) La gestió econòmica, comptable, pressupostària i patrimonial.

c) Les decisions i les actuacions amb una rellevància jurídica especial.

d) La plantilla, la relació de llocs de treball i el règim retributiu.

e) Els procediments administratius relacionats amb l'exercici de les seves competències.

f) Els contractes i els convenis.

g) Les convocatòries i l'atorgament de les subvencions i els ajuts públics.

h) Els informes i els estudis.

i) Els plans, els programes i les memòries generals.

j) La informació estadística.

k) La informació geogràfica.

---

20 .- *Manifest de les biblioteques universitàries davant la COVID-19.*

<https://hemeroteca.blog.csuc.cat/?p=20131>

21 .- Ley 19/2013. <https://www.boe.es/eli/es/l/2013/12/09/19/con>

22 .- Llei 19/2014. http://www.gencat.cat/governacio/pub/sum/secgral/Llei192014_transparenciaQL97.pdf

l) Les matèries i les actuacions la publicitat de les quals s'estableixi per norma.

m) Qualsevol matèria d'interès públic, i les informacions que siguin demanades amb més freqüència per via de l'exercici del dret d'accés a la informació pública.

Per abordar el tema i el concepte ens remetem a la Fundació Compromiso y Transparencia i concretament a la seva publicació periòdica *Examen de transparencia 2019, Informe de transparencia voluntaria en la web de las universidades españolas*²³ on descriu la transparència voluntaria a la web com “el esfuerzo por difundir y publicar la información relevante de la organización, haciéndola visible y accesible a todos los grupos de interés de manera íntegra y actualizada” (p. 6), tot indicant 4 característiques que han de donar-se:

*. Una primera condición es la **visibilidad**, es decir, facilitar que el contenido sea captado de manera sencilla por estar situado en un lugar visible en las páginas webs.*

*. Un segundo elemento importante es la **accesibilidad**: el contenido puede ser visible, pero si se necesita un permiso o registro para poder consultarlo no se puede considerar que la información sea accesible.*

*. La información ha de ser también **actual**. Si los contenidos no están al día, se estima que no hay una disposición real de ser transparente. En este sentido, la información solicitada debe referirse al último año académico o el último ejercicio económico cerrado legalmente*

*. Por último, el cuarto elemento es la **integralidad**. Por integralidad entendemos que la información debe ser completa y exhaustiva. No basta informar parcialmente de un determinado contenido para cumplir los criterios.*

Pacios (2016) indica en el seu article de referència (que també ens servirà de guia en el punt de la metodologia), *Universidades transparentes con bibliotecas transparentes*

La transparencia expresa la necesidad de que una organización cumpla con la responsabilidad de proporcionar información sobre la gestión y los resultados, justifique sus actuaciones y, en definitiva, rinda cuentas ante todas las personas que tienen una relación directa con ella o con sus grupos de interés (stakeholders)
(p.107)

---

23 .- *Examen de transparencia 2019* . <https://www.compromisoytransparencia.com/informes/examen-de-transparencia-2019-informe-de-transparencia-voluntaria-en-la-web-de-las-universidades-espanolas>

Aporta Pacios (2016) que “Las tic, y en particular la Web 2.0, constituyen una potente herramienta de comunicación y transparencia que permite compartir la información, además, de modo interactivo. La página web supone una identificación corporativa de la organización con todos los que tienen alguna relación con ella que sirve también como medio de publicidad “ (p. 108).

Coincideix amb la Fundació Compromiso y Transparencia en indicar 4 característiques: visibilitat, accessibilitat, actualitat i comprensible, que passem a comentar.

La definició de **visibilitat** i **actualitat** no ofereixin cap dubte; quant a **accessibilitat**, a diferència de *Informe de transparència*, Pacios la descriu com “Entendida como la posibilidad o facilidad de llegar a la sede web, además de los factores que facilitan su uso o disponibilidad. Se traduce en que pueda ser *transformable, utilizable en cualquier dispositivo de navegación, comprensible, navegable y que se interactúe con ella*” (p. 112), i per acabar Pacios afegeix la característica de **comprensible**, com “La información debe ser entendible. Tiene, por tanto, que estar en castellano o darse la opción de traducir esa información en caso de que estuviera en otra lengua “ (p. 112).

En resum, i com he recollit a l'apartat introductori, el Treball Final de Màster té dos eixos principals i alhora complementaris; per una banda la implementació dels ODS en el marc de les biblioteques i les universitats públiques espanyoles, bàsicament a través dels instruments de gestió o bones pràctiques (excloent específicament altres vies, com la docència universitària o els canals de difusió o les xarxes socials) i per altra banda, el factor de la transparència, ja que el present treball s'ha basat exclusivament en la informació pública accessible a través de les pàgines web de les biblioteques i les universitats públiques espanyoles.

2. OBJECTIUS

L'objectiu general del treball és d'un ampli abast que hem identificat de la manera següent:

- Conèixer quin és l'estat de la implementació de l'Agenda 2030 i dels 17 Objectius de Desenvolupament Sostenible a les biblioteques de les universitats públiques espanyoles, i la seva vinculació dins l'estratègia de la pròpia universitat quan ja han passat 5 anys -un terç del termini acordat pel seu termini assoliment- a partir de la cerca i la consulta únicament de la informació transparentada per la mateixa institució.

Aquest ampli objectiu general es desglossa en diferents objectius específics - l'assoliment dels quals serà valorat a través de les conclusions finals- i que són els següents, presentats en ordre creixent, tenint com a punt de partida la biblioteca i per arribar a la mateixa institució universitària:

- Identificar el suport a l'Agenda 2030 i als 17 Objectius de Desenvolupament Sostenible en els plans estratègics vigents de les biblioteques de les universitats públiques espanyoles, tot incorporant aportacions al concepte de sostenibilitat.

- Recollir i sistematitzar les bones pràctiques sobre ODS a les biblioteques de les universitats públiques espanyoles.

- Identificar quins són els Objectius de Desenvolupament Sostenible i en quines metes donen suport les biblioteques de les universitats públiques espanyoles.

- Identificar quina és l'estratègia del compromís amb l'Agenda 2030 a les universitats públiques espanyoles.

I per últim,

- Valorar si la implementació de l'Agenda 2030 a les biblioteques universitàries va de la mà de l'estratègia de la mateixa universitat

3. METODOLOGIA.

3.1 Primera aproximació

La primera estratègia per detectar el nivell d'implementació dels ODS a les biblioteques universitàries fou la identificació a partir de l'eina de planificació per excel·lència: els plans estratègics.

Tal com observa Rey (2021)“el plan estratégico es la herramienta de gestión que permite transformar la misión de la biblioteca en objetivos”²⁴ i l'Informe transparencia 2015²⁵ de la Fundación Compromiso y Transparencia reafirma la idea que “la publicación del plan estratégico contribuye a lanzar un mensaje de coherencia, tanto al interior, como al exterior de la institución, marcando la dirección, facilitando la coordinación de los objetivos y orientándose a la obtención de resultados” (p. 14)

Un cop abordat el tema, el resultat és que actualment només hi ha 12 biblioteques universitàries amb plans estratègics vigents, i d'aquests només 5 recullen específicament el suport a l'Agenda 2030 i als ODS.

El quadre següent, ordenat per la data d'inici del pla estratègic, permet fer un primer estat de la qüestió.

UNIVERSITAT	SIGLES	INICI PLA	FINALITZACIÓ PLA
Universitat de Lleida	UDL	2016	2020 (prorrogat 2021)
Universidad de La Laguna	ULL	2017	2021
Universidad de Alcalá	UAH	2018	2022
Universitat de Girona	UDG	2018	2022
Universitat Autònoma de Barcelona	UAB	2019	2022
Universitat de Barcelona	UB	2019	2022
Universidad de Valladolid	UVA	2019	2022
Universidad de Extremadura	UEX	2019	2023
Universidad de Granada	UGR	2020	2023
Universidad Nacional de Educación a Distancia	UNED	2020	2023
Universidad de Málaga	UMA	2020	2024
Universidad de Zaragoza	UZ	2021	2024

24 .- *Los planes estratégicos de las bibliotecas universitarias españolas. Análisis de contenidos.* Article inèdit

25 - *Informe de transparencia 2015.* <https://www.compromisoytransparencia.com/informes/examen-de-transparencia-2015-informe-de-transparencia-voluntaria-en-la-web-de-las-universidades-espanolas>

A continuació també s'incorpora la variable del terme "sostenible/sostenibilitat" en les cerques dins els plans estratègics, per tal de comprovar si l'abast més ampli del terme permetria complementar els primers resultats. El resultat va obtenir més encerts (11 sobre els 12 plans estratègics vigents), que comentarem més ampliament a la fase 1 de desenvolupament.

Malgrat tot, i atès el poc nombre de plans estratègics vigents actualment a les biblioteques universitàries (una mostra de 12 biblioteques) i el resultat obtingut de la primera estratègia no ens permetria arribar a resultats representatius de l'estat de la qüestió.

3.2 Segona aproximació

La segona aproximació ens va permetre modificar criteris amb l'objectiu de :

- augmentar el nombre de biblioteques universitàries susceptibles d'analitzar,
- i alhora, ampliar les fonts d'informació a consultar.

Pel que fa a l'augment de la mostra, es valorà incorporar un criteri geogràfic per establir comparatives, per exemples biblioteques universitàries catalanes versus biblioteques universitàries a Andalusia o a la Comunitat de Madrid, però l'estratègia novament no permetria extreure resultats concloents per poder-los extrapolar.

Valorat aquest fet amb les tutores, es va desestimar aplicar un criteri geogràfic a la mostra i es va proposar que la mostra podria tractar-se de manera homogènia si s'incorporava el criteri de titularitat jurídica, centrant-nos en les biblioteques de les universitats públiques, segons el llistat que ofereix la pàgina web de CRUE de tot l'estat espanyol (vegeu l'Annex 2, llistat ordenat per comunitat autònoma), excloent de la mostra les biblioteques de les universitats privades.

Pel que fa al segon element, la incorporació de més fonts d'informació a consultar, i partint de les àrees d'informació que descriu Pacios (2016) a la seva taula, hem valorat si aquests elements que l'autora anomena *indicadors*, poden ser considerats com a rellevants per a

identificar la transparència de les biblioteques universitàries i podrien contenir informació relativa a Agenda 2030 i ODS.

La Taula inclouria aquests 8 elements:

1. Propòsit del servei i objectius que persegueix (Definició de la missió / Plans estratègics)
2. Òrgans de govern i regles de funcionament
3. Oferta de serveis
4. Els recursos d'informació
5. Personal
6. Resultats (Indicadors de gestió (quadre de comandament) / Enquestes de satisfacció / Memòria anual o informe d'activitats / Reconeixements, premis, certificacions)
7. Informació econòmica
8. Pertinença a xarxes i altres relacions de col·laboració

Valorats els elements es considera que aquells que són més pertinents per la cerca d'informació són els instruments de gestió que es troben al principi i final de la cadena dels processos de gestió: la planificació i la rendició de comptes, destacant:

1. Propòsit del servei i objectius que persegueix (Definició de la missió / Plans estratègics)
6. Resultats (Indicadors de gestió (quadre de comandament) / Enquestes de satisfacció / Memòria anual o informe d'activitats / Reconeixements, premis, certificacions)

Recordem a la primera opció plantejada ja es basava en l'anàlisi dels plans estratègics vigents; i ara també s'incorpora l'anàlisi del resultat de la gestió.

Les memòries - ja sigui en la seva versió reduïda que inclou principalment estadística dels recursos i serveis bibliotecaris, o en la seva versió ampliada i detallada - en general són elements vius i actualitzats a les webs de les biblioteques universitàries.

Avançant aquí uns apunts de les bones pràctiques, recollides a l'apartat de Desenvolupament, cal dir que realitzant les cerques a les webs hem trobat aspectes vinculats a recursos d'informació en concret (catàleg, per exemple), així com amb l'oferta de serveis.

En resum, el pla de treball varia de la primera opció (basada només en la detecció d'aspectes de difusió Agenda 2030 i ODS en els plans operatius vigents de les biblioteques universitàries) a la incorporació d'altres *indicadors* de transparència detectables a la pàgina web i en una ampliació de la mostra a les 49 biblioteques de les universitats públiques espanyoles.

S'inicia així un primer recorregut de cerques que ens permet identificar ràpidament possibles dificultats quant a termes a cercar; en primer lloc, quins són els "termes ODS" ?

Recordem que en el primer moment en les cerques dins dels plans estratègics vam basar-nos en 2+1 termes clau i que vam considerar inequívocs: Agenda 2030, ODS, sostenible/sostenibilitat. Encara que cal dir que aquest darrer terme -sostenibilitat- és un mot crossa, molt general i aplicable a molts aspectes.

Tot seguit també se'ns va plantejar la possibilitat d'aplicar un criteri ampli de termes vinculats a cadascú dels 17 Objectius de Desenvolupament Sostenible, amb la proposta d'emprar termes complementaris com, per exemple : igualtat/desigualtat, diversitat, accés universal, transparència, pau, justícia, aliances...

Les primeres cerques sense resultats va fer que reconsideréssim i retornéssim als 3 termes clau inicials: Agenda 2030, ODS, sostenible/sostenibilitat.

Tanmateix, aquest primer recorregut de tanteig a les webs de les biblioteques ens aporta reflexió sobre un nou element no contemplat a priori; si l'objectiu del present Treball Final de Màster és copsar l'estat de la qüestió sobre el suport a l'Agenda 2030 i els ODS a les biblioteques universitàries, és possible realitzar-lo i arribar a conclusions pertinents sense incloure el context de la mateixa universitat? I se'ns planteja el dubte si en aquest cas, biblioteca i universitat, caminen en la mateixa direcció i encara més, amb el mateix ritme, modificant l'objectiu inicial d'aquest Treball Final de Màster.

3.3. Metodologia final

Tot plegat provoca un nou replantejament del pla de treball i la represa de la consulta de manera intensiva les webs de les 49 universitats públiques espanyoles i en les seves biblioteques a partir de l'elaboració d'una fitxa completa de recollida de dades que intenta incloure els diferents punts per abordar aquest pla de treball i que s'adjunta a continuació.

TFM - MODEL DE FITXA RECOLLIDA DE DADES	
SIGLES : UNIVERSITAT : COMUNITAT AUTÒNOMA :	
WEB BIBLIOTECA: CERCADOR PÀGINA : - CONTRA BIBLIOTECA - CONTRA UNIVERSITAT - ALTRES PLA ESTRATÈGIC VIGENT : EVIDÈNCIES ODS: - GENERALS - ESPECÍFIQUES BIBLIOTECA MEMÒRIA BIBLIOTECA: -CURS -POSSIBLES EVIDÈNCIES ALTRES A COMENTAR:	WEB UNIVERSITAT: PLA ESTRATÈGIC VIGENT: RESPONSABILIDAD SOCIAL UNIVERSITÀRIA : PORTAL DE TRANSPARÈNCIA : PÀGINA PRÒPIA ODS : EVIDÈNCIES: -GENERALS” -AMB INDICADORS” PRESÈNCIA DE BIBLIOTECA EN ELS DOCUMENTS DE GESTIÓ :
VALORACIÓ SEMÀFOR : BIBLIOTECA : UNIVERSITAT: VERMELL: 1.- SENSE EVIDÈNCIA TARONJA: 2 - EVIDÈNCIA RESPONSABILITAT SOCIAL UNIVERSITÀRIA(RSU) VERD: 3 – EVIDÈNCIA ODS	

Nota: Tots els quadres reproduïts en el present treball són d'elaboració pròpia

4. DESENVOLUPAMENT DEL TREBALL

Tal com hem descrit al pla de treball podem establir 3 fases en el desenvolupament del treball:

<ul style="list-style-type: none"> FASE 1 <p>Escenari inicial: cerca sobre els plans estratègics vigents de les biblioteques les universitats espanyoles</p>
<ul style="list-style-type: none"> FASE 2 <p>Replantejament de la cerca</p> <ul style="list-style-type: none"> -ampliació de l'àmbit de cerca : criteri geogràfic i tipus de titularitat jurídica -ampliació de les fonts de cerca
<ul style="list-style-type: none"> FASE 3 <p>Estratègia final: vincular la informació derivada pel que fa a la biblioteca universitària amb l'estratègia pròpia de la difusió dels ODS dins la mateixa universitat</p>

4.1. Fase 1: biblioteques i plans estratègics vigents

En data de 15 maig de 2021 (finalització de la recollida de dades exhaustiva de l'actual treball de final de màster), 12 biblioteques de les universitats espanyoles (totes públiques) tenen plans estratègics vigents.

Procedim a cercar dins els plans estratègics d'aquestes 12 universitats, possibles vinculacions amb la difusió de l'Agenda 2030 i els ODS

A continuació, el quadre ordenat cronològicament a partir de la data d'inici del pla amb els resultats.

UNIVERSITAT	SIGLES	INICI PLA	FINALITZACIÓ PLA	INCLOU ODS	INCLOU AGENDA 2030
Universitat de Lleida	UDL	2016	2020 (prorrogat 2021)		
Universidad de La Laguna	ULL	2017	2021		
Universidad de Alcalá	UAH	2018	2022		
Universitat de Girona	UDG	2018	2022		
Universitat Autònoma de Barcelona	UAB	2019	2022		*
Universitat de Barcelona	UB	2019	2022		X**
Universidad de Valladolid	UVA	2019	2022		
Universidad de Extremadura	UEX	2019	2023		
Universidad de Granada	UGR	2020	2023		X
Universidad Nacional de Educación a Distancia	UNED	2020	2023	X	
Universidad de Málaga	UMA	2020	2024		X
Universidad de Zaragoza	UZ	2021	2024	X	X
* COMPTE! Fa referència a Pla estratègic HORIZO 2030 – UAB – però NO en relació a l'Agenda 2030					
** En relació a l'Agenda 2030 UB					

De les 12 biblioteques universitàries que tenen vigent el pla estratègic, 5 identifiquen en el seu pla termes al voltant de l'Agenda 2030 i els Objectius de Desenvolupament Sostenible. Aquests 5 plans tenen com a data d'inici el 2020 i 2021 (són els més recents), però també s'incorpora 1 pla iniciat el 2019.

Aquests 5 plans corresponen concretament a la biblioteca de la Universitat de Barcelona (CRAI UB), la Universidad de Granada (B-UGR), la UNED (B-UNED), la Universidad de Málaga (B-UMA), i per últim, la Universidad de Zaragoza (B-UZ).

La casuística més comuna és que els seus plans estratègics no incloguin els Objectius de desenvolupament sostenible (ODS) però sí l'Agenda 2030 (de manera directa o tot relacionant-ho amb la mateixa universitat).

Només en el cas de la B-UNED es produeix una relació a la inversa (inclou ODS, però no vincula amb Agenda 2030), així com el cas de la B-UZ que ho vincula a ambdós termes.

CRAI UB

TERME	LOCALITZACIÓ AL PLA ESTRATÈGIC
Agenda 2030 – però de la mateixa Universitat de Barcelona	Línia 4. Excel·lència en la gestió <i>Des del convenciment que el CRAI ha de ser sostenible en les seves despeses i en les seves accions, ens alineem amb l'estratègia de la Universitat, que a través del Pla d'acció per a l'Agenda 2030 comença a treballar per fer que la Universitat sigui sostenible en el seu entorn, amb una gestió ètica i adequada dels aspectes socials, ambientals i de bona governança.</i> Nota: El CRAI UB també ha desenvolupat el <i>Pla de sostenibilitat del CRAI</i> (aprovat el 2020)

B-UGR

TERME	LOCALITZACIÓ AL PLA ESTRATÈGIC
Agenda 2030	Valores – SOSTENIBLE Y SOLIDARIA : <i>contribuyendo con el desarrollo sostenible de las colecciones y los servicios bibliotecarios y con nuestra adhesión e implantación de iniciativas de acceso abierto; alineándose con las estrategias y políticas de sostenibilidad y responsabilidad social de la Universidad de Granada y de la agenda 2030 siempre conscientes del carácter público de nuestra institución.</i>

B-UNED

TERME	LOCALITZACIÓ AL PLA D'ACTUACIÓ *
ODS (en la forma desenvolupada: objectius de desenvolupament sostenible)	Línia 4 - <i>Contribuir a la implantación de los objetivos de desarrollo sostenible</i>

* És un pla d'actuació (no s'anomena estratègic) ²⁶

B-UMA

TERME	LOCALITZACIÓ AL PLA ESTRATÈGIC
Agenda 2030	<i>Valores – Sostenibilidad</i> (s'inclou a la introducció)
Agenda 2030	<i>Oportunitades del entorno - Agenda 2030. Sostenibilidad.</i>
Agenda 2030	<i>META 3. Valor sostenible OPORTUNIDADES - O7 Agenda 2030. Sostenibilidad.</i>
Agenda 2030	<i>META 3. Valor sostenible a. Revisar los procesos y procedimientos, con especial atención a los objetivos de la Agenda 2030, desde la perspectiva de la sostenibilidad</i>

B-UZ

TERME	LOCALITZACIÓ AL PLA ESTRATÈGIC
Agenda 2030	Apartat específic – <i>Los ODS</i>
ODS	Apartat específic – <i>Los ODS</i> El pla estratègic UZ compta amb 4 <i>proyectos estratégicos</i> . Específica, però <i>Aunque se ha barajado la idea de crear un quinto proyecto estratégico dedicado a los ODS, se ha optado por considerarlos de forma transversal, de manera que se enmarquen dentro de todos los proyectos y actividades de la BUZ.</i>
ODS	Proyecto estratégico II. Acceso abierto <i>Impacto en el ecosistema: mejora del posicionamiento de la universidad en rankings y otras mediciones; contribución a la sostenibilidad económica de los recursos de información necesarios para la investigación; contribución a los ODS en cuanto a facilitar a la difusión pública y libre de los resultados de la investigación</i>

26 -Curiositat PA UNED -A l'Anàlisi del entorn – incorpora ja l'element - **Impacto global de la Covid-19** en todos los ámbitos de la actividad a escala global

ODS	<p>Proyecto estratégico III. Competencias digitales</p> <p><i>Impacto en el ecosistema: Permite a la institución tomar decisiones estratégicas y a largo plazo sobre el modelo de enseñanza a impartir; mejora del rendimiento del personal, tanto en su trabajo como mediante el teletrabajo; liderazgo interno y externo de la Biblioteca como foco de formación en CD en el ámbito de la Comunidad Autónoma; contribución a los ODS</i></p>
-----	---

Pel que fa al terme *sostenibilitat/sostenible*, terme més arrelat a la literatura (tan professional com a la multidisciplinar (global)), s'inclou a tots els plans estratègics vigents excepte a la biblioteca de la Universitat de Lleida (que és un pla prorrogat recentment i que abasta els anys 2016-2021)

UNIVERSITAT	SIGLES	INICI PLA	FINALITZACIÓ PLA	INCLOU ODS	INCLOU AGENDA 2030	INCLOU SOSTENIBILITAT
Universitat de Lleida	UDL	2016	2020 (prorrogat 2021)			
Universidad de La Laguna	ULL	2017	2021			X
Universidad de Alcalá	UAH	2018	2022			X
Universitat de Girona	UDG	2018	2022			X
Universitat Autònoma de Barcelona	UAB	2019	2022		*	X
Universitat de Barcelona	UB	2019	2022		X**	X
Universidad de Valladolid	UVA	2019	2022			X
Universidad de Extremadura	UEX	2019	2023			X
Universidad de Granada	UGR	2020	2023		X	X
Universidad Nacional de Educación a Distancia	UNED	2020	2023	X		X
Universidad de Málaga	UMA	2020	2024		X	X
Universidad de Zaragoza	UZ	2021	2024	X	X	X

* COMPTE! Fa referència a Pla estratègic HORIZO 2030 – UAB – però NO en relació a l'Agenda 2030
** En relació a l'Agenda 2030 UB

Valorem doncs, que de les 49 biblioteques de les universitats públiques, 12 tenen plans estratègics o d'actuacions vigents, 5 inclouen ODS o Agenda 2030, però 11 inclouen sostenibilitat des de les 3 diferents vessants del desenvolupament sostenible: econòmic, social i ambiental. També cal destacar que amb la mirada àmplia cap a la sostenibilitat hem incorporat també a l'anàlisi plans estratègics que actualment no estan vigents. Ens referim als plans estratègics de les biblioteques de la Universidad de Múrcia, Universidad de Sevilla i de la Universitat Politècnica de Catalunya, que varen finalitzar l'any 2020.

Si bé en un primer moment es va intentar establir quina era la vessant més representativa de la a sostenibilitat dins el contingut dels plans, finalment i a causa de la dificultat d'establir-la (ja que les 3 vessants estan fortament imbricades), es descarta aquesta classificació.

Un cop feta la cerca sobre el terme sostenible / sostenibilitat en els plans estratègics vigents actualment, el resultat ha estat el següent (quadres de resultats també ordenats per la data d'inici del pla estratègic)

UNIVERSITAT	TERME	LOCALITZACIÓ AL PLA ESTRATÈGIC	NOTES
Universidad de La Laguna - ULL	Sostenible	Introducció - <i>Nuestra institución quiere ser una Universidad Europea del Atlántico y apuesta por potenciar la calidad docente, la formación de estudiantes basada en la creatividad y espíritu crítico, convertirse en un centro de referencia en investigación y jugar un papel importante en el modelo social, cultural y económico de desarrollo sostenible para Canarias.</i> (missió i visió Universidad de la Laguna)	Notes- Vinculació Política de responsabilidad social universitaria de la Biblioteca Universitaria Universidad de La Laguna -Aprobada por la Comisión de Planificación y Gestión el 7 de marzo de 2018 Compta també apartat a la web - Biblioteca y sociedad
Universidad de Alcalá -UAH	Sostenibilidad Sostenible	Metodología Visió- <i>Ser un servicio excelente, sostenible e innovador que responda a las expectativas de los grupos de interés en un entorno de evolución constante: espacios, tecnología, alianzas, gestión de información y servicios</i> Línia 3 – Pla estratègic L3. Sostenibilidad y Responsabilidad Social Corporativa Objectiu estratègic O.3.1. Integrar la sostenibilidad en la estrategia de BUAH Indicadors estratègic <i>Estrategia sostenible</i> Resultats desitjats <i>R.3.1. Definir e implantar un plan de sostenibilidad para la BUAH que sistematice las iniciativas ya puestas en marcha y establezca los principios de sostenibilidad de la organización</i> <i>R.3.2. Comunicar las iniciativas y logros en materia de sostenibilidad</i>	Notes- Vinculació Compta també apartat a la web - Buenas prácticas de la biblioteca 7- Sostenibilidad <i>OBJETIVO: Considerar la sostenibilidad como uno de los ejes de actuación de la Biblioteca</i> Biblioguía Biblos Solidaria Bibliotecas accesibles

<p>Universitat de Girona – UdG</p>	<p>Sostenibilitat</p>	<p>LÍNIA ESTRATÈGICA 1.3</p> <p><i>Repensar els espais per assegurar que inspirin els estudiants a assolir, compartir i generar nou coneixement.</i></p> <p>Àmbits d’actuació</p> <p><i>Actuacions sobre els espais i els equipaments, reserves d’espais, seguretat i accés a les biblioteques, ús i ocupació, sostenibilitat i estalvi energètic, el parc informàtic.</i></p>	<p>Notes- Vinculació</p> <p>Compta també apartat a la web -</p> <p>Compromís social</p> <p>La Biblioteca s’alinea amb el compromís de la Universitat envers la societat, fomentant la igualtat, la inclusió i la solidaritat, assegurant l’accessibilitat i sostenibilitat dels seus espais, dissenyant els serveis pensant en tothom i cooperant o promovent projectes solidaris.</p>
<p>Universitat Autònoma de Barcelona - UAB</p>	<p>Sostenibilitat</p>	<p>Valors – Responsabilitat i compromís social: <i>actuem amb ètica i integritat institucional; vetllem en totes les nostres actuacions per assegurar el màxim respecte a la diversitat, la inclusió i la sostenibilitat.</i></p> <p>Línia estratègica 4 – Campus</p> <p><i>Transformar els espais per afavorir la cocreació i la generació de coneixement.</i></p> <p><i>Actuacions – 3. Aplicar polítiques de sostenibilitat del medi ambient en els espais de les biblioteques.</i></p>	<p>Notes- Vinculació</p> <p>Nou apartat Web</p> <p>La sostenibilitat a les biblioteques UAB – (vincula ODS en concret) (consulta el 04/06/21)</p>
<p>Universitat de Barcelona - UB</p>	<p>Sostenible</p>	<p>Línia 4. Excel·lència en la gestió</p> <p><i>Des del convenciment que el CRAI ha de ser sostenible en les seves despeses i en les seves accions, ens alineem amb l’estratègia de la Universitat, que a través del Pla d’acció per a l’Agenda 2030 comença a treballar per fer que la Universitat sigui sostenible en el seu entorn, amb una gestió ètica i adequada dels aspectes socials, ambientals i de bona governança.</i></p>	<p>Notes- Vinculació</p> <p>Pla de sostenibilitat del CRAI (vinculant cada ODS amb metes i indicadors) (aprovat el 2020)</p>

Universidad de Valladolid - UVA	Sostenibilidad	EJE ESTRATÉGICO 1: Aprendizaje y Docencia <i>1.5.4. Replanteamiento de las necesidades tecnológicas (uso y disponibilidad y sostenibilidad)</i>	Notes- Vinculació Grupo de Responsabilidad Social de la Biblioteca Universitària de Valladolid (creat el gener del 2014)
Universidad de Extremadura - UEX	Sostenible	Visión 2023 <i>En 2023, gracias al despliegue del Plan Estratégico, imaginamos la biblioteca: Con espacios flexibles y sostenibles</i> Misión <i>Con este nuevo Plan Estratégico orientamos nuestra misión, como Biblioteca Universitaria, a tejer redes con la comunidad universitaria y su entorno social, compartiendo conocimiento y colaborando para ofrecer los espacios y servicios que mejor contribuyan a la docencia, el aprendizaje, la investigación, la transferencia y divulgación científica y la vida universitaria. Todo ello desde una gestión sostenible y socialmente responsable para, en definitiva, contribuir que la Universidad de Extremadura cumpla con éxito su misión.</i> BIBLIOTECA <u>EN</u> OBJETIVO 1: <i>Crear nuevos espacios de aprendizaje y estudio</i> ACCIONES <i>Proponer nuevos espacios en la universidad que puedan cubrir de manera sostenible la necesidad de horarios intensivos de apertura.</i> BIBLIOTECA <u>PARA</u>: OBJETIVO 2: <i>Reforzar el apoyo bibliotecario a la actividad docente y al aprendizaje con una nueva oferta de recursos y actividades adaptados a los nuevos procesos de docencia</i>	Notes- Vinculació Compta també apartat a la web - Buenas prácticas .Guía verde: pautas para las bibliotecas de la UEx .Manual de Buenas prácticas en atención a usuarios en la Biblioteca universitaria .Responsabilidad Social Corporativa en de la biblioteca universitaria UEx. Alineamiento con REBIUN

		<p>ACCIONES <i>Trabajar en la detección de Recursos Educativos Abiertos que faciliten la creación de una colección sostenible para fines de aprendizaje.</i></p>	
<p>Universidad de Granada – UGR</p>	<p>Sostenibilidad Sostenible</p>	<p>Introducción <i>Igualmente contemplan la conservación, preservación y difusión de nuestro rico patrimonio, así como el cumplimiento con nuestra responsabilidad social y con nuestro compromiso de sostenibilidad, solidaridad y mejora continua.</i></p> <p>Misión <i>La Biblioteca Universitaria colabora en los procesos de creación del conocimiento a fin de contribuir a la consecución de los objetivos esenciales de la Universidad, llevando a cabo las actividades que esto implica de forma sostenible y socialmente responsable.</i></p> <p>Valores <i>Sostenible y solidaria - contribuyendo con el desarrollo sostenible de las colecciones y los servicios bibliotecarios y con nuestra adhesión e implantación de iniciativas de acceso abierto; alineándose con las estrategias y políticas de sostenibilidad y responsabilidad social de la Universidad de Granada y de la agenda 2030 siempre conscientes del carácter público de nuestra institución.</i></p> <p>EJE ESTRATEGICO 5.-ALIANZAS, COOPERACIÓN Y SOCIEDAD. <i>Definición: Impulsar una Biblioteca Solidaria, sostenible y responsable socialmente con presencia y proyección en diferentes foros y en la sociedad en general.</i> <i>OE - Llevar a cabo acciones de carácter solidario y prestar nuestros servicios de forma sostenible.</i></p>	

		<p><i>Resultados esperados</i></p> <p><i>Cumplir con nuestros compromisos de responsabilidad social, sostenibilidad, solidaridad y mejora continua</i></p>	
<p>Universidad Nacional de Educación a Distancia - UNED</p>	<p>Sostenible</p>	<p>Línea de actuación 4 - Contribuir a la implantación de los objetivos de desarrollo sostenible</p> <p>(com a forma desenvolupada ODS)</p> <p>A l'anterior Pla estratègic</p> <p>Plan estratégico de la Biblioteca 2016-2020 Eje estratégico 4 – Sociedad <i>Reforzar el compromiso de la Biblioteca con valores de sostenibilidad medioambiental y económica y devolver valor a la sociedad</i></p>	<p>Notes- Vinculació</p> <p>Compta també apartat a la web -</p> <p>Sostenibilidad y compromiso social - on desenvolupa sobretot línies de política ambiental: Grupo de trabajo - Biblioteca Sostenible Carta de servicios Accesibilidad, medio ambiente y prevención Altres: Difusió al Blog Canal UNED - Vídeos Biblioteca sostenible</p>
<p>Universidad de Málaga – UMA</p>	<p>Sostenibilidad sostenible</p>	<p>Valores Sostenibilidad. <i>Se trata de favorecer un desarrollo sostenible y corresponde apoyar, difundir y seguir los principios establecidos en la Agenda 2030, vigilar y evitar los impactos negativos del funcionamiento de las bibliotecas en materia social, ambiental y económica, y a tratar de convertirlos en beneficiosos para la sostenibilidad a largo plazo del mundo y la humanidad.</i></p> <p>Oportunidades del entorno: Agenda 2030. Sostenibilidad</p>	<p>Notes- Vinculació</p> <p>Compta també apartat a la web –</p> <p>Documentos BUMA, un pla específic BISOC: Plan Biblioteca y Sociedad (Grupo BISOC: Grupo de Mejora Biblioteca y Sociedad)</p>

		<p>Metas <i>3. Valor sostenible. Se incorporará en respuesta a los retos a los que hoy se enfrenta el mundo y que remite a la importancia de reducir y evitar los impactos social, ambiental y económicamente negativos de la Biblioteca sobre la sostenibilidad del planeta y de la humanidad.</i></p> <p>Visión <i>Ser una Biblioteca que consolida la colaboración y las alianzas, para avanzar y progresar en los servicios ofrecidos, el compromiso social y la sostenibilidad</i></p> <p><i>Ser una Biblioteca que se gestiona a través de un modelo que asegura su sostenibilidad y eficiencia en el uso de los recursos de la Institución</i></p>	
<p>Universidad de Zaragoza – UZ</p>	<p>Sostenibilidad</p>	<p>Marco profesional y valores Rebiun - Definición CRAI-</p> <p>Valores profesionales: - Sostenibilidad</p> <p>Proyecto estratégico II. Acceso abierto Propósito Porqué: <i>Obligaciones marcadas por la normativa europea y española; necesidad de acuerdos regionales, nacionales e internacionales con universidades, consorcios, organizaciones y proveedores para garantizar la sostenibilidad económica de los recursos; proporcionar a los investigadores las herramientas, la información y apoyo necesarios para cumplir sus obligaciones con los financiadores de las investigaciones.</i></p>	<p>Notes- Vinculació</p> <p>Compta també apartat a la web -</p> <p>Buenas prácticas en la BUZ</p>

		Impacto en el ecosistema: mejora del posicionamiento de la universidad en rankings y otras mediciones; contribución a la sostenibilidad económica de los recursos de información necesarios para la investigación; contribución a los ODS en cuanto a facilitar a la difusión pública y libre de los resultados de la investigación.	
<p>Afegim aquí també 3 biblioteques universitàries, els plans estratègics de les quals han caducat recentment (2020), per indicar també la seva menció al concepte de sostenibilitat : UM, UPC, US.</p>			
Universidad de Murcia – UM	Sostenible Sostenibilidad	<p>Línea 4. Construir y ofrecer un catálogo de servicios y productos colaborativos de calidad, basado en la gestión sostenible de los recursos</p> <p>3. Aplicar criterios de sostenibilidad de recursos y medición de resultados en los servicios CRAI Biblioteca y Archivo.</p>	
Universitat Politècnica de Catalunya – UPC	Sostenibilitat	<p>Eix estratègic</p> <p>A- La Biblioteca oberta</p> <p>Àrees de treball- Sostenibilitat i estalvi energètic</p>	
Universidad de Sevilla – US	Sostenible Sostenibilidad	<p>Misión – incorpora el concepto sostenible a la misión</p> <p>Visión - <i>Alianzas para progresar y promover el compromiso social y la sostenibilidad</i></p> <p>Línea estratégica 6 .- Comunicación eficaz, alianzas y compromisos con la sociedad</p> <p>6.3 Promover la interacción social y la sostenibilidad universitaria</p>	

El fet que el resultat obtingut de la primera estratègia no ens permetria a extrapolar els resultats ens comporta, com ja hem avançat, a una reformulació del punt de partida inicial i ens trasllada a la Fase 2.

4.2. Fase 2: incorporació de més biblioteques i fonts d'informació

La fase 2 s'inicia tal com hem indicat amb el replantejament de la cerca:

- ampliació de l'àmbit de cerca : criteri geogràfic i tipus de titularitat jurídica (públiques)
- ampliació de les fonts de cerca (sempre enquadrades en informació pública i disponible a les pàgines web pròpies / de les institucions)

Es comença la cerca als *termes ODS* a les webs de totes les biblioteques de les universitats públiques a través del cercador de les seves pàgines amb els termes clau : Agenda 2030, ODS i sostenibilitat.

Aplicats aquests termes als cercadors de les pàgines webs de les 49 biblioteques de les universitats públiques el resultat va ser la detecció de casuística vària:

RESULTATS CERQUES WEB :

Cercador de la web de la biblioteca que recupera resultats correctament
I també: a) web pròpia de la biblioteca que NO disposa de cercador b) cercador de la web web de la biblioteca que NO recupera resultats correctament (resultats erronis, duplicats) c) cercador que ofereix opció: cercar web biblioteca / web universitat d) cercador que ofereix opció: cercar web biblioteca / web universitat / eina de descoberta i alguna altra casuística residual.

Això feu que combinéssim la cerca a la pròpia pàgina web de la biblioteca amb el cercador Google per contrastar la recuperació correcta de la informació i per incorporar altres pàgines enllaçades a la web de la biblioteca.

L'estratègia de fer una cerca combinada pàgina web biblioteca / cercador Google, aflora altres resultats que provenen de la pàgina web de la universitat, i ens convida a consultar els resultats obtinguts, i obrint-nos pas (tal com hem explicat a la metodologia) a vincular possibles relacions, Fase 3, que:

- ens obliga a incorporar a la fitxa de recollida de dades, l'apartat de la informació dels instruments de gestió / documents de la universitat.
- incorpora un nivell de dificultat a la hipòtesi inicial, i d'inversió de més hores de treball en la realització del Treball final de Màster.

Retornant a la Fase 2, reprenent les cerques a les pàgines web de les biblioteques universitàries s'evidencia que **no és recuperable el text complet dels documents enllaçats.**

Així doncs, si l'indicador ODS es trobés en un document vinculat (objectius, memòria, per exemple) no es recuperaria. Per la qual cosa es va considerar que la cerca havia de combinar-se amb la consulta dels apartats individuals (especialment a l'apartat de Gestió de la biblioteca, que de vegades es troba encapçalada per *Quienes somos, Tu biblioteca, Conócenos...*)

En resum, es constata que el cercador de les webs només permet la recuperació de contingut directe exclusivament, impossibilitant recuperar termes ODS que poguessin estar inclosos en documents enllaçats.

- Un altre dels aspectes evidenciat fou **l'existència d'altres pàgines web externes/vinculades a la web de la biblioteca** (a part del catàleg propi o de l'eina de descoberta) i per tant no recuperables des del cercador de la web pròpia, com:

- Els repositoris institucionals (i on es troben dipositades memòries de gestió i altres documents)
- Altres pàgines webs, com per exemple, les creades a partir d'eines com LibGuides de l'empresa Springshare, amb una http pròpia per a cada biblioteca, ²⁷que és utilitzada per algunes biblioteques universitàries per estructurar contingut

---

27 .- Algunes de les biblioteques universitàries que tenen LibGuides : Extremadura, Huelva, València, UNED, Da Coruña, Lleida, Pompeu Fabra o Rovira i Virgili

temàtic, de suport a la docència o recerca, entre d'altres i que també té un cercador propi ²⁸

- Existència de blogs vinculats a les biblioteques

Finalment cal destacar, potser de manera anecdòtica, el cas de la biblioteca de la Universitat de Valladolid ²⁹, on la incorporació del contingut ODS es realitza a través de la imatge, i no del text o documents enllaçats.

Així doncs, el quadre-resum de la Fase 2 ens aporta altres evidències ODS i de l'Agenda 2030, a banda de les detectades als 5 plans estratègics vigents actualment i que resumim aquí:

28 .- En les primeres cerques realitzades, també es feren proves d'incorporar els 3 termes crossa - Agenda 2030, ODS, sostenibilitat – i com a curiositat a destacar es recuperaren: horaris (20,30 h), fitxers vinculats amb extensió “ods” o termes com a meth”ods”.

29 .- <https://biblioteca.uva.es/export/sites/biblioteca/4.vivelabiblioteca/4.6.responsabilidadsocial/>

BIBLIOTECA UNIVERSITAT	SIGLES	EVIDÈNCIES ODS
Universitat Autònoma de Barcelona	UAB	Apartat web <u>La sostenibilitat a les biblioteques UAB</u>
Universidad Autónoma de Madrid	UAM	Difusions <u>Blog CanalBiblos</u> <u>CanalBiblosTV</u>
Universitat de Barcelona- CRAI UB	UB	Documents <u>Pla estratègic del CRAI de la Universitat de Barcelona. 2019-2022 [ITER 2022]</u> (vegeu quadre pàg. 29) <u>Pla de sostenibilitat del CRAI</u>
Universidad Carlos III	UC3M	Guies <u>Guia : Conectar 2030: las TIC para los Objetivos de Desarrollo Sostenible (ODS).</u> <u>Elaboració d'un glossari / thesaurus per cadascú dels 17 ODS per tal de mesurar els resultats de la investigació i docència</u>
Universidad de Huelva	UHU	Guies <u>Guia : Biblioteca Verde Sostenible: Los Objetivos de Desarrollo Sostenible (ODS) y la biblioteca</u> Document <u>La práctica de los ODS en la biblioteca</u>

BIBLIOTECA UNIVERSITAT	SIGLES	EVIDÈNCIES ODS
Universidad de Granada	UGR	Document <u>Plan Estratégico 2020-2023</u> (vegeu quadre pàg. 29) Difusions <u>Col·laboració amb el Club de lectura #ODSBooks</u> Campanya difusió ODS vídeos Facebook #bug17
Universitat de Lleida	UDL	Guies <u>Biblioguia Difusió ODS</u>
Universidad de Murcia 	UM	Difusions <u>Blog – inclou informació ODS</u> Selecció de recursos al catàleg vinculats a portades al Pinterest #PinterestBUMU #ODSesiones #ODSesionesUMU <i>Ex. PINTEREST la selección de lecturas para el ODS8. (17ODSesiones en el catálogo de la BUMU)</i>

BIBLIOTECA UNIVERSITAT	SIGLES	EVIDÈNCIES ODS
Universidad de Málaga	UMA	Document <u>PLAN D-20(1): Plan Estratégico de la Biblioteca de la Universidad de Málaga</u> (vegeu quadre pàg. 30)
Universidad Nacional de Educación a Distancia	UNED	Document <u>Plan de actuación de la Biblioteca 2021-2023</u> (vegeu quadre pàg. 29)
Universitat Politècnica de Catalunya	UPC	Gestió Objectius i projectes clau de Direcció 2021 Eix A: La biblioteca oberta Donar suport al objectius ODS de la Universitat

BIBLIOTECA UNIVERSITAT	SIGLES	EVIDÈNCIES ODS
<p data-bbox="262 256 618 344">Universitat Politècnica de València</p> 	<p data-bbox="741 256 819 288">UPV</p>	<p data-bbox="922 256 1025 288">Serveis</p> <p data-bbox="922 312 2024 400"><u>Monitor ODS visualiza las publicaciones científicas de la universidad vinculadas con alguno o varios ODS</u></p> <p data-bbox="922 424 1205 456">Col·lecció sostenible</p> <p data-bbox="922 480 1368 512"><u>Colecció de Polibuscador (Primo)</u></p> <p data-bbox="922 536 1205 568"><i>Desarrollo sostenible</i></p> <p data-bbox="922 592 1928 679"><i>Selección de materiales de las Bibliotecas UPV sobre “Desarrollo sostenible” organizados alrededor de los 17 Objetivos de Desarrollo Sostenible (ODS).</i></p>
<p data-bbox="262 1106 607 1137">Universidad de La Rioja</p>	<p data-bbox="741 1106 797 1137">UR</p>	<p data-bbox="922 1106 1066 1137">Document</p> <p data-bbox="922 1161 1406 1193"><u>Memoria Biblioteca UR. Año 2019</u>³⁰</p>

30 .- Comentar el cas de la biblioteca de la Universidad de la Rioja, que malgrat que no té el seu pla estratègic vigent (el seu darrer Plan de gestión Biblioteca UR és del període 2010-2015 i tampoc la web no mostra de manera pública els objectius anuals (accés intranet)) sí que inclou a la seva memòria de la Biblioteca 2019 aspectes vinculats a:

BIBLIOTECA UNIVERSITAT	SIGLES	EVIDÈNCIES ODS
Universitat Rovira i Virgili – CRAI URV	URV	<p>Serveis <u>Assignació de les publicacions URV WoS/Scopus2019 als objectius de desenvolupament sostenible (ODS)</u></p> <p>Difusions <u>Centre d'interès Bib. Medicina</u></p>
Universitat de València	UV	<p>Gestió <u>ODS-BibliotequesUV</u> <u>Grup de treball del Servei de Biblioteques de la UV sobre els ODS</u></p> <p>Formació Curs Biblioteca Depositaria ONUBIB <u>Curso de micro-formación del SBD: La Agenda 2030: los ODS y las bibliotecas</u></p>
Universidad de Valladolid	UVA	<p>Guies <u>Guía de la Biblioteca Reina Sofía: ODS</u></p>

6. PROYECCIÓN, VISIBILIDAD Y COOPERACIÓN

Desarrollar acciones alineadas con los objetivos de desarrollo sostenible de la Agenda 2030.

(Font consultada –11 abril 2021)

En el moment de la redacció d'aquest treball la biblioteca ja ha actualitzat la memòria 2020, però és un format bàsicament estadístic i no desenvolupa accions o projectes (segona consulta 19/05/2021)

BIBLIOTECA UNIVERSITAT	SIGLES	EVIDÈNCIES ODS
<p>Universidad de Vigo</p>	<p>UVigo</p>	<p>Difusions</p> <p><u>Butlletí <i>Impacto</i> : Boletín de información bibliométrica da Universidade de Vigo N° 8</u></p> <p><u>- 17 de outubro de 2020</u></p> <p>Desenvolvemento sostible e ODS nas publicacións científicas</p>
<p>Universidad de Zaragoza</p> 	<p>UZ</p>	<p>Document</p> <p><u>IV Plan Estratégico 2021-2024: "Un servicio en continua transformación"</u> (vegeu quadre pàg. 30)</p> <p>Gestió</p> <p><u>Esta biblioteca apoya los ODS</u></p> <p>Apartat web – documents i enllaços</p> <p><u>Buenas prácticas de la BUZ</u> – associades a ODS</p> <p>Serveis</p> <p><u>Carta de servicios</u> – associats a ODS</p>

4.3. Fase 2: biblioteca; comparativa ODS i metes (IFLA, UB, UAB, UZ)

Si bé en un primer pas el fil conductor ha estat la detecció del suport a l'Agenda 2030 i als 17 Objectius de Desenvolupament Sostenible (d'abast general), el pas següent és la detecció, no de l'objectiu concret, sinó de quina de les 169 metes; per la qual cosa, s'ha volgut establir la comparativa entre 3 biblioteques universitàries que ho han treballat de manera detallada tot incorporant en aquesta taula les metes identificades per la IFLA al document *Data and the Sustainable Development Goal: An IFLA Briefing*³¹, per tal d'identificar les **principals metes comunes**:

BIBLIOTECA	MITJÀ / INSTRUMENT
CRAI UB	<i>Pla de sostenibilitat</i> (document) ³²
UAB	La sostenibilitat a les biblioteques UAB (apartat web) ³³
UZ	<i>IV Plan estratégico 2021-2024</i> (document) ³⁴
IFLA	<i>Data and the Sustainable Development Goals: An IFLA Briefing</i> (document) ³⁵

Vegeu a l'annex 3 el quadre complet - Anàlisi des de la biblioteca: comparativa ODS i metes (IFLA, UB, UAB, UZ)

---

31 .- *Data and the Sustainable Development Goals* An IFLA Briefing.

https://www.ifla.org/files/assets/hq/topics/libraries-development/documents/sdg_data_brief.pdf

32 .- Vincula objectius, metes i **indicadors**

33 .- Vincula objectius i metes

34 .- Vincula objectius i metes

35 .- Vincula objectius, metes i **indicadors**

Els principals **resultats comuns** o com a mínim compartits per 3 agents han estat:

ODS	META	BIBLIOTECA
Objectiu 5. Aconseguir la igualtat de gènere i empoderar totes les dones i nenes	5.b Millorar l'ús de la tecnologia instrumental, en particular les tecnologies de la informació i la comunicació, per tal de promoure l'empoderament de les dones.	IFLA, UB, UZ
Objectiu 9. Construir infraestructures resilients, promoure la industrialització inclusiva i sostenible i fomentar la innovació	9.c Augmentar significativament l'accés a la tecnologia de la informació i les comunicacions [...]	IFLA, UAB, UZ
Objectiu 11. Aconseguir que les ciutats i els assentaments humans siguin inclusius, segurs, resilents i sostenibles	11.4 Redoblar els esforços per a protegir i salvaguardar el patrimoni cultural i natural del món	IFLA, UB, UAB, UZ
Objectiu 16. Promoure societats pacífiques i inclusives per tal d'aconseguir un desenvolupament sostenible, proporcionar accés a la justícia per a totes les persones i desenvolupar institucions eficaces, responsables i inclusives a tots els nivells	16.10 Garantir l'accés públic a la informació i protegir les llibertats fonamentals, de conformitat amb les lleis nacionals i els acords internacionals.	IFLA, UB, UAB
Objectiu 17. Enfortir els mitjans per a implementar i revitalitzar l'Aliança Mundial per al Desenvolupament Sostenible	17.8 [...] Augmentar l'ús de tecnologies instrumentals, en particular de les tecnologies de la informació i la comunicació	IFLA, UB, UAB, UZ

4.4. Fase 2: l'encaix universitat i biblioteca : comparativa ODS i metes

Tanmateix, realitzant l'exercici a la inversa, incorporem una altra taula també d'elaboració pròpia la presència de la biblioteca detectada a partir de l'estratègia ODS en els instruments de gestió i pàgines web de les universitats públiques espanyoles.

A l'Annex 4 es presenta un primer esbós amb la informació detectada. Observem que l'**ODS 4, Educació de Qualitat**, és present a totes 8 universitats analitzades, seguit en menor mesura per l'**ODS 11**, ja que va associat al Patrimonio cultural y natural (Meta 11.4). La resta de les vinculacions als ODS que comptabilitzem només en una ocasió són les següents: ODS 1, ODS 9, ODS 12, ODS 13 i ODS 16.

4.5. Fase 3: gestió universitària i suport a l'Agenda 2030

Tal com hem introduït a la Fase 2, i arran de la recuperació de resultats diversos a través del cercador Google ampliem els objectius inicials del TFM i incorporem l'objectiu específic de conèixer com està vinculada l'estratègia de la biblioteca amb la pròpia de la difusió dels ODS en els instruments de gestió dins de la mateixa universitat.

Hem treballat a partir de 2 quadres extensos, que es poden consultar en els Annexos 5 i 6 per tal de conèixer:

- en quins àmbits de gestió dins de la universitat s'associa el desplegament dels ODS (recordem que excloem expressament la docència universitària)
- a través de quins instruments de gestió (plans estratègics preferentment) i en els documents de la rendició de comptes (memòries) hi són representats ja els ODS.

Cal dir, com a premissa, que s'ha aplicat un criteri ampli en la identificació de les àrees implicades, incorporant qualsevol vinculació -encara que sigui petita- al suport dels ODS.

Reprement la primera qüestió, i després de realitzar múltiples cerques i consultes a les pàgines webs de les universitats públiques espanyoles podem concloure que hi ha un estratègia variada per tal de donar suport als Objectius de Desenvolupament sostenible i a l'Agenda

2030; en un primer moment es va intentar associar a Vicerektorats en concret, però es va fer palès que:

- les pàgines webs, detallen els equips de govern, però no sempre detallen les funcions dels diferents vicerektorats
- el altres ocasions els desplegament es fa a través d'unitats o serveis dependents dels vicerektorats (comissions de sostenibilitats, oficina de cooperació...), o fins i tot a vinculats a pàgines temàtiques transversals (<i>Universitat solidària, Universitat sostenible...</i>), o inclús a través de fundacions vinculades a la universitat (exemples: UCLM, UAB, UB, UCM)
- o bé, una altra estratègia detectada atesa la transversalitat dels ODS, és la creació d'una pàgina web/apartat propi per agrupar les accions relacionades vinculades amb els ODS . (Exemples: UCA, UCO, UMA, US, UZ...).

En relació als vicerektorats, els trets comuns són:

CASUÍSTICA	UNIVERSITATS
Proximitat entre les àrees de relacions internacionals /cooperació	Exemples: UJI, UMH, US
Vinculació sostenibilitat, infraestructures ³⁶	Exemples: UC, UCM, UDC, UJaén, ULE, ULL, UPCT
Vinculació sostenibilitat / medi ambient / salut ³⁷	Exemples: UAH, UAL, UDC, UDL, ULPGC, USC, UZ
Vinculació amb la responsabilitat social	Exemples: UCA, UDG, UPF, UPV, URV
Incorporació pròpiament a l'estratègia universitària	Exemples: UIB, UHU, UGR, URJC

36 .- Àmbits molt imbricats i, de vegades, difícil de destriar

37 .- També són àmbits molt imbricats i, de vegades, difícil de destriar

Pel que fa a través de quins instruments de gestió, podem indicar que hi trobem representació principalment en els:

INSTRUMENTS DE GESTIÓ	EVIDÈNCIES
Plans estratègics ³⁸ actualment vigents a les universitats públiques espanyoles (vegeu annex 6)	Un total de 30 plans estratègics estan actualment vigents (sobre un total de 49 universitats públiques), i d'aquests, 20 fan menció a l'Agenda 2030 i els ODS
Plans estratègics actualment en procés d'elaboració (vegeu annex 6)	Comptabilitzades 6 evidències: UCA, UCO, UGR, UMA, UB, UAH
Altres documents de gestió específic en el desplegament dels ODS, que indiquen una anàlisi seriosa de la situació de la partida de la universitat amb relació als ODS des de tota l'estructura universitària i les fites a aconseguir. (vegeu quadre detallat a la pàgina següent)	Comptabilitzades 19 universitats amb evidències
Altres plans temàtics – (Ex: Igualtat, Ambiental, Sostenibilitat)	Exemples: UA- I Plan de Responsabilidad Social 2018-2020 UAB - Pla Campus Saludable i Sostenible (2018-2022) UAL- Plan de universidad saludable (2020) UHU- II Plan de Igualdad 2020-2024 UJaén - Plan Director de Movilidad Sostenible 2021-2023 UPM -Plan de Sostenibilidad Ambiental

38 .- O assimilats

INSTRUMENTS DE GESTIÓ	EVIDÈNCIES
	(2018) URV - II Pla Estratègic de Recerca i Innovació de la URV
Memòries del curs acadèmic (vegeu annex 6)	Comptabilitzades 15 evidències
Memòries de Responsabilitat Social Universitària (vegeu annex 6)	Comptabilitzades 14 evidències
Altres documents de gestió emesos per : Consell Social, Rector...	Exemples: UBU - Informe de gestió 2019 UPC - Informe rector (2021) i Informe de gestió de la UPC 2020 URV - Informe de la rectora al Claustre 2020, Compromís social i internacionalització i l'Informe 2020 UZ- Informe de gestió 2019

DOCUMENTS ESPECÍFICS SOBRE L'AGENDA 2030 I ELS OBJECTIUS DE DESENVOLUPAMENT SOSTENIBLES A LES UNIVERSITATS

CCAA	UNIVERSITAT	DOCUMENT / ESTRATÈGIA
Andalusia	UHU	Declaración institucional del Consejo de Gobierno de la UHU sobre los ODS (26/05/2020)
Andalusia	US	La Universidad de Sevilla por los Objetivos de Desarrollo Sostenible (curs 2107/2018)
Aragó	UZ	Aportando valor para alcanzar los objetivos de desarrollo sostenible (2018) Plan de Sostenibilidad 2011-2030 (<i>elaborat al 2018 però que inclou les accions anteriors als ODS</i>)
Cantàbria	UC	I Plan Director de Responsabilidad Social (2020-2023): la contribución de la Universidad de Cantabria a los Objetivos de Desarrollo Sostenible
Castella i Lleó	USAL	Declaración de Salamanca sobre los Objetivos de Desarrollo Sostenible (2018)
Catalunya	UAB	Pla Campus Saludable i Sostenible (2018-2022)
Catalunya	UB	Document marc (metes) Agenda 2030 de la Universitat de Barcelona
Catalunya	UPC	Pla Impulsor del Compromís Social de la UPC (novembre 2020)
Catalunya	URV	Visió 2021 alineada amb els objectius de desenvolupament sostenible de les Nacions Unides Visió internacional URV 2025
Castella i Lleó	UAH	El desarrollo sostenible de la UAH y los ODS de las Naciones Unidas
Comunitat de Madrid	UC3M	Agenda de la Universidad Carlos III de Madrid para el cumplimiento de los Objetivos de Desarrollo Sostenible (<i>abril 2021</i>)
Comunitat de Madrid	UPM	Informe Implantación Institucional ODS en la UPM 2019
Comunitat de Madrid	URJC	La URJC y la Agenda 2030: Informe de resultados sobre la percepción, vinculación y contribución de la URJC a los ODS

CCAA	UNIVERSITAT	DOCUMENT / ESTRATÈGIA
Comunitat Valenciana	UA	La integraci3n de los ODS en la Universidad de Alicante (<i>juliol 2020</i>) La implantaci3n de la Agenda 2030 en las universidades: Situaci3n actual y Buenas Pr3cticas (<i>juliol 2020</i>)
Comunitat Valenciana	UMH	Guía resumen de los ODS en la UMH
Comunitat Valenciana	UJI	Pla UJI ODS 2030
Comunitat Valenciana	UPV	Informe: Los ODS en las universidades españolas: una propuesta de la UPV para medir su grado de cumplimiento
Comunitat Valenciana	UV	Estrategia ODS 2024 Universitat de València : ordenaci3n de las propuestas de Actuaciones recogidas a lo largo del 2020 ODS: Yo sí! (yODSi) La Universidad de Valencia como motor de transformaci3n social a trav3s de los ODS
País Basc	UPV/EHU	EHU Agenda 2030 por el desarrollo sostenible Panel de indicadores de desarrollo sostenible de la UPV/EHU

En resum; actualment el suport a l'Agenda 2030 i als ODS dins de les estructures organitzatives a les universitats pùbliques espanyoles és un fet; encara que també es constata dues velocitats: per una banda, un gruix important d'universitats que han fet una reflexió profunda de la universitat i dels seus equips de gestió (i que ja comença a donar fruits també a la rendició de comptes de la gestió de les universitats) i d'altres que encara estan en una fase primerenca de la implementació de l'Agenda 2030 i els Objectius de Desenvolupament Sostenible en la seva gestió.

5. CONCLUSIONS

Cal recordar que l'objectiu general del present Treball de Final de Màster està adreçat a la detecció d'evidències del suport a l'Agenda 2030 i als 17 Objectius de Desenvolupament Sostenible a través dels instruments de gestió preferentment, públics i consultables a les pàgines web pròpies de les biblioteques i de les universitats públiques espanyoles. Cal indicar expressament que les cerques i la recollida de dades per a la realització del present treball es produeix entre els mesos de febrer-maig 2021 preferentment, tot i que hi ha actualització de la informació fins a primers de juliol.

A partir d'aquí, iniciem doncs les conclusions pel que fa a les biblioteques de les universitats públiques tot lligant-ho amb la vinculació a les mateixes universitats i que detallem a continuació:

- Per una banda, la constatació o l'evidència que els instruments de gestió (referint-nos aquí als plans estratègics de les biblioteques de les universitats públiques) són una via estratègica de suport a la implementació de l'Agenda 2030, però no l'única³⁹. Per tenir una visió completa del fet caldria complementar altres mitjans de difusió com són les xarxes socials o els post dels blogs, que no s'han recollit, o almenys no de manera generalitzada en el present treball.

- També cal dir que el nombre dels plans estratègics vigents a les biblioteques universitàries és reduït. Actualment de les 49 biblioteques universitàries públiques hi ha una quarta part que tenen el seu pla estratègic vigent (12 biblioteques universitàries). Els esforços que comporta la reflexió, l'anàlisi de la situació i la redacció en la confecció d'un pla estratègic probablement fa que s'utilitzin altres instruments de gestió, com poden ser els objectius anuals o plans parcials.

39- Per part de les universitats ens remeten de nou al document següent per veure els exemples comentats (a la pàg. 15 del present treball), *Implementando la Agenda 2030 en la universidad. Casos inspiradores de educación para los ODS en las universidades españolas*. https://reds-sdsn.es/wp-content/uploads/2020/05/Dossier-REDS_Casos-ODS-Univ-2020_web.pdf

- Pel que fa a les memòries de gestió anuals o dels cursos acadèmics incloses en el present treball podem concloure que són instruments de rendició de comptes més generalitzats a les biblioteques universitàries i que es poden trobar enllaçades a les pàgines webs o bé dipositades als repositoris institucionals.

- I per últim, quant a transparència poden dir que de manera majoritària a les webs es poden consultar els documents de gestió (no només els plans estratègics, sinó les bones pràctiques,, etc.) Només en el cas de la biblioteca de la Universitat de la Rioja hem trobat que aquesta informació es troba recollida en intranets i no és accessible.

Anant ara ja al contingut propiament, la detecció del suport a l'Agenda 2030 i els ODS en els plans estratègics vigents de les biblioteques de les universitats públiques, cal concloure que, actualment només hi ha 12 plans estratègics vigents, i només hi ha 5 dels vigents que tenen específicament menció a l'Agenda 2030 i als ODS, si bé la gran majoria d'aquests 12 tenen incorporat el terme sostenible/sostenibilitat.

Pel que fa al que podem considerar bones pràctiques en les vies d'implementació del suport a l'Agenda 2030 i els ODS a les biblioteques - a banda dels instruments de gestió (plans estratègics, plans de sostenibilitat i memòries)- també s'han detectat altres vies de suport (resum quadre pàg 41-46) que es podrien resumir en aquestes 6 vies d'implementació:

VIES D'IMPLEMENTACIÓ	EXEMPLES
Planificació i organització	<p>UAB - Apartat web La sostenibilitat a les biblioteques UAB Document</p> <p>UHU - La práctica de los ODS en la biblioteca</p> <p>UPC – Gestió Objectius i projectes clau de Direcció 2021 Donar suport al objectius ODS de la Universitat</p> <p>UV- Grup de treball del Servei de Biblioteques de la UV sobre els ODS</p> <p>UZ – Apartat web - Buenas prácticas de la BUZ – asociadas a ODS</p>

<p>Detecció de recursos d'informació vinculats als catàlegs i/o bases de dades 40</p>	<p>UC3M - Guia Guia : Conectar 2030: las TIC para los Objetivos de Desarrollo Sostenible (ODS). Selección de recursos UM - Selecció de recursos al catàleg vinculats a portades al Pinterest #PinterestBUMU #ODSesiones #ODSesionesUMU Col.lecció sostenible UPV - Colecció de Polibuscador (Primo) Desarrollo sostenible Selección de materiales de las Bibliotecas UPV sobre “Desarrollo sostenible” organizados alrededor de los 17 Objetivos de Desarrollo Sostenible (ODS).</p>
<p>Implementació de nous serveis o associació dels ODS a serveis existents 41</p>	<p>UV – Curs de micro-formació del SBD- La Agenda 2030: los ODS y las bibliotecas UZ - Carta de servicios – associats a ODS</p>
<p>Associació de la producció científica als ODS 42</p>	<p>UC3M -Elaboració d'un glossari / thesaurus per cadascú dels 17 ODS per tal de mesurar els resultats de la investigació i docència UPV - Monitor ODS visualiza las publicaciones científicas de la universidad vinculadas con alguno o varios ODS URV - Assignació de les publicacions URV Wos/Scopus2019 als objectius de desenvolupament sostenible (ODS) UVigo - Butlletí <i>Impacto : Boletín de información bibliométrica da Universidade de Vigo N° 8 - 17 de outubro de 2020 - Desenvolvimento sostible e ODS nas publicações científicas</i></p>

40 .- Relacionat amb la transparència de la biblioteca universitària Pacios (2016) indicava com a element els Recursos d'Informació

41 - Relacionat amb la transparència de la biblioteca universitària Pacios (2016) indicava com a element l'Oferta de serveis

42 .- Ídem nota anterior

<p>Difusions sobre ODS mitjançant guies</p>	<p>UHU - Guia : Biblioteca Verde Sostenible: Los Objetivos de Desarrollo Sostenible (ODS) y la biblioteca</p> <p>UDL - Biblioguía Difusió ODS</p> <p>UV- ODS-BibliotequesUV</p> <p>UVA - Guía de la Biblioteca Reina Sofía: ODS</p> <p>UZ - Esta biblioteca apoya los ODS</p>
<p>Difusions sobre ODS mitjançant post en blogs, xarxes socials, elaboració de vídeos</p>	<p>UAM - Blog CanalBiblos</p> <p>UGR- Col·laboració amb el Club de lectura #ODSBooks</p> <p>Campanya difusió ODS vídeos Facebook #bug17</p> <p>UM - Blog – inclou informació ODS</p> <p>Selecció de recursos al catàleg vinculats a portades al Pinterest</p> <p>#PinterestBUMU #ODSesiones #ODSesionesUMU</p> <p>URV - Centre d'interès Bib. Medicina</p>

Per tant, una estratègia variada i no uniforme.

- En quant a contingut tanmateix, hem pogut identificar quins són els Objectius de Desenvolupament Sostenible i en quines metes donen suport les biblioteques de les universitats públiques espanyoles, s'ha realitzat un quadre (vegeu annex 3) que ens permet establir unes primeres coincidències tot comparant fonts on aquesta informació es troba desenvolupada a la IFLA, CRAI UB, Biblioteques UAB, i Biblioteca UZ.

El resultat ha estat les coincidències 3 de 4 i 4/4 en els **ODS 5,9,11,16 i 17** (vegeu resum p. 48)⁴³

43 .- Coincidències diferents en relació a la biblioteca pública. Vegeu per exemple el document d'implementació dels ODS editat per la Xarxa de Biblioteques Municipals de la Diputació de Barcelona <https://www.diba.cat/documents/16060163/189231108/La+Xarxa+de+Biblioteques+Municipals+amb+els+Objectius+de+Desenvolupament+Sostenible/b944d2df-c71a-4f34-82f2-d0421655694a> (ODS 4,5,8 i 16).

- En resum, i en vista de les evidències, podem concloure que les biblioteques universitàries en general encara estan tenint una reacció tímida d'implementació de l'Agenda 2030 (per darrere del ritme de les mateixes universitats).

49 UNIVERSITATS PÚBLIQUES ESPANYOLES		
PLANS ESTRATÈGICS VIGENTS	UNIVERSITATS	BIBLIOTECA
	30	12
INCORPORACIÓ AGENDA 2030	20	5

La situació de la pandèmia de la Covid-19, tampoc ha estat un factor favorable. Possiblement aquesta realitat està lligada també a altres factors col·laterals, com per exemple,

- el Pla estratègic de Rebiun. Actualment el III Pla estratègic 2020 ja no es troba vigent i encara s'està en procés de publicació del IV Pla estratègic de Rebiun 2021-2023 (actualment un esborrany⁴⁴) on hi ha prevista una Línia d'actuació de Suport als ODS:

META 4 Impulsar la contribución de las bibliotecas universitarias y científicas a la Agenda 2030 - Línea 4. Agenda 2030 (pendent de l'aprovació definitiva a l'Assemblea de Rebiun)

-Tampoc els projectes del Consorci de Serveis Universitaris de Catalunya (CSUC) han abordat de manera immediata la difusió dels ODS, si bé les seves funció de gestió de serveis universitaris és un exemple clar de cooperació i en conseqüència, d'aliances i sinèrgies entre les universitats catalanes.

El mes de juny de l'any 2020 les biblioteques de les universitats membres del CSUC van fer públic un manifest conjunt per mostrar la necessitat d'accelerar la transformació digital de l'educació superior amb el compromís de treballar conjuntament en 10 projectes estratègics, un dels quals és "alinejar i adaptar els projectes, objectius i accions de les biblioteques als objectius ODS de les universitats derivats de l'Agenda 2030"⁴⁵.

⁴⁴ .- Un cop defensat el present TFM es va aprovar i difondre el Cuarto Plan estratégico de REBIUN: 2020-2023 <https://hdl.handle.net/20.500.11967/856>

⁴⁵ .- Actualment s'està treballant en alguns d'aquests projectes estratègics que s'han prioritzat.

- També cal dir, fent un pas enrere, i com a antecedents de l'Agenda 2030 i els ODS, que es constata la vinculació entre les biblioteques universitàries i les mateixes universitats com a extensió de l'aplicació de la seva missió, així com en temes amb relació a Responsabilitat Social Universitària. Aquest també havia estat un objectiu recollit dins el III Pla estratègic 2020 *Promoure la integració de la biblioteca en els objectius de la universitat. Enfortir aliances amb altres serveis universitaris i implicar les biblioteques universitàries en l'àmbit de la responsabilitat social de la universitat* (objectiu inclòs a la Línia 1 - Millorar l'organització, la comunicació i el lideratge de REBIUN).

Algunes evidències clares en aquest sentit són, per exemple, els documents: *Responsabilidad Social Corporativa en de la biblioteca universitaria UEx. Alineamiento con REBIUN (curso 2015-2016)*.⁴⁶, així com la *Política de responsabilidad social universitaria de la Biblioteca Universitaria Universidad de La Laguna*⁴⁷

- Així doncs, comptem amb nombrosos exemples de la relació entre Biblioteca i societat, àmpliament difosos a les pàgines webs com són els moviments de la Biblioteca verda o el Espació violeta que destaquem:

Biblioteca verde	Biblioteques: UAH, UBU, UC3M, UDG, UEX, UHU, ULPGC, UNED, UNIOVI, US
Biblioteca social	UAH - Biblos Solidaria UBU - Biblioteca solidaria UCA – Biblioteca social UDG - Compromís social ULL - Biblioteca i sociedad ULPGC – Biblioteca solidaria i Espacio violeta

⁴⁶ .- *Responsabilidad Social Corporativa en de la biblioteca universitaria UEx. Alineamiento con REBIUN (curso 2015-2016)*. <https://biblioteca.unex.es/informacion-general/intranet1/gestion-de-calidad/manuales-de-procedimiento-e-instrucciones-tecnicas/extension-y-comunicacion/134-responsabilidad-social-corporativa-buex-alineamiento-pautas-rebiun/file.html>

⁴⁷ .- *Política de responsabilidad social universitaria de la Biblioteca Universitaria Universidad de La Laguna*. <http://riull.ull.es/xmlui/handle/915/7101>

	<p>UMA - BISOC: Plan Biblioteca y Sociedad</p> <p>UNED -Sostenibilidad y compromiso social</p> <p>US – Biblioteca solidària</p> <p>UV - Buenas prácticas - Compromiso social y biblioteca inclusiva</p>
Altres exemples:	<p>UEX - Buenas prácticas</p> <p><i>.Responsabilidad Social Corporativa en de la biblioteca universitaria UEx. Alineamiento con REBIUN</i></p> <p>UJaén – Valores – <i>La responsabilidad social</i></p> <p>ULL - <i>Política de responsabilidad social universitaria de la Biblioteca Universitaria Universidad de La Laguna</i></p> <p>UNED - Código ético</p> <p>UV - Código deontológico del Servei de Biblioteques i Documentació de la Universitat de València (vinculat a la <i>Responsabilidad social y respeto al medio ambiente</i>)</p> <p>UVA – Grupo de Responsabilidad Social de la Biblioteca Universitaria de Valladolid</p>

O amb relació a un altre aspectes, d'acord amb la filosofia de l'Agenda 2030 i que ja han estat consolidats; em refereixo a l'aspecte de l'**accessibilitat als espais bibliotecaris** (ODS 4, meta 4.3), per destacar, entre moltes, les biblioteques de les universitats públiques de la Comunitat Valenciana o la Comunitat de Madrid, per exemple.

CCAA	BIB. UNIV	ACCESSIBILITAT
Andalusia	UAL	Apartat web Biblioteca accesible
Andalusia	UHU	Servicios Discapacidad
Andalusia	US	Servicios para personas con discapacidad
Cantàbria	UC	Accesibilidad
Castella i Lleó	UBU	Préstamo accesible para alumnos con diversidad funcional de la comunidad universitaria de la UBU
Castella i Lleó	USAL	Préstamo de fondos bibliográficos - Estudiantes con discapacidad

Castella – la Manxa	UCLM	Atención a usuarios con discapacidad
Catalunya	UAB	Discapacitat i/o necessitats educatives específiques
Catalunya	UDG	Inclusió i accessibilitat. Atenció a les persones amb discapacitat
Catalunya	UPF	Serveis – Suport a persones amb necessitats específiques
Comunitat de Madrid	UAH	Apartat web Servicios – Accesibilidad
Comunitat de Madrid	UAM	Apartat web Cuadro condiciones préstamo (atención a la discapacidad) Biblioguia -Biblos Solidaria -Bibliotecas accesibles -Espacios Servicios para personas con discapacidad
Comunitat de Madrid	UC3M	Apartat web Servicios por tipo de usuario Servicios para usuarios con discapacidad
Comunitat de Madrid	UCM	Apartat web Servicios para usuarios con necesidades especiales
Comunitat de Madrid	UPM	Apartat web Servicios al usuario Reglamento de préstamo ANEXO III Servicios especiales para personas con discapacidad A la carta de serveis tenen marcades les biblioteques amb accés per a discapacitats
Comunitat Valenciana	UA	Apartat web Utiliza la biblioteca - Servicios para personas con diversidad funcional Conócenos - Accesibilidad (Accesibilidad en los espacios i Accesibilidad en los servicios (accesibilidad web))
Comunitat Valenciana	UPV	El Edificio Accesibilidad para personas con diversidad funcional
Comunitat Valenciana	UV	Buenas prácticas - (document) 2. Compromiso social y biblioteca inclusiva Apartat web El SBD – Accesibilidad Política de accesibilidad (2015) (document)

Estat	UNED	Carta de servicios Accesibilidad, medio ambiente y prevención
Extremadura	UEX	Apartat web Espacios y equipamientos en las bibliotecas de la Uex - Accesibilidad
Illes Balears	UIB	En general – Opció audio – de la transcripció oral del contingut de la web.
La Rioja	UR	Accesibilidad para personas con diversidad funcional
País Basc	UPV- EHU	Apartat web Puestos adaptados en bibliotecas

Tanmateix, pel que fa a l'ODS 17 Aliances per assolir els objectius, concretament la meta 17.17, les pàgines web reflecteixen tota mena d'aliances, que són visibles o bé des dels mateixos apartats de **Cooperació**, o bé es troben a la **part inferior de la pàgina web** com a mostra i difusió de les diferents entitats de cooperació bibliotecària.

Podem concloure dient que si bé el suport de les biblioteques a l'Agenda 2030 i els ODS no està ni de bon tros generalitzat a les biblioteques de les universitats públiques, aquesta és una situació canviant i que en poc temps és previsible que augmenti notablement per dues vies d'acció:

- l'increment d'accions de suport i de difusió de l'Agenda 2030 i els ODS a les realitzades actualment (el quadre comparatiu de l'Annex 3 es relacionen les metes proposades per la IFLA i les biblioteques CRAI UB, UAB i la UZ que han reflexionat al respecte poden resultar inspiradors)
- però sobretot de l'associació dels diferents ODS i metes als recursos i serveis que ofereixen les biblioteques universitàries ja actualment (seria un cas clarificador la Carta de servicios de la Biblioteca de la Universidad de Zaragoza que ja ho mostra vinculat)⁴⁸

Malgrat tot, queda tot un camí per recórrer a les biblioteques universitàries en el suport de l'Agenda 2030 i els ODS:

- 1.- Incorporació en els nous plans estratègics, o en altres instruments de gestió (com és el cas de les universitats, que abordarem a continuació)

---

48 .- Carta de servicios . <https://biblioteca.unizar.es/conocenos/carta-de-servicios>

2.- Incorporació d'indicadors de seguiment en el suport a l'Agenda 2030 i els ODS. En aquests moments només el Pla de sostenibilitat del CRAI UB en disposa de públics i ben treballats associats a:

- Objectius prioritaris del CRAI
- Objectius de contribució a la societat
- Objectius de contribució a la ciutadania en general

Tanmateix la realització d'aquest TFM em permet fer una recomanació senzilla, incorporació de la *terminologia* ODS no només a les pàgines webs, sinó també a les memòries de gestió que es publiquen a les biblioteques universitàries. A la majoria de les memòries consultades en serien fàcilment identificables, per exemple, com es demostra en aquest exercici pràctic realitzat:

ODS	META	EXEMPLES D'ACCIONS DESCRITES A LES MEMÒRIES DE GESTIÓ
4	4.3	- Formació a persones amb discapacitat intel·lectual
	4.4	- Formació sobre competències informacionals i digitals a l'estudiantat
5	5.1	- Compra de fons bibliogràfic sobre igualtat de gènere
	5.1	- Suport a Dies Internacional 8M – Dia de la dona – Igualtat de gènere
7	7.3	- Estalvi / contenció del consum energètic
9	9.5	- Suport als Repositoris institucionals
	9C	- Canvis a noves plataformes de serveis bibliotecaris
10	10.2	- Formació a persones amb discapacitat intel·lectual
11	11.4	- Digitalitzacions de fons de reserva
	11.4	- Exposicions i mostres bibliogràfiques
12	12.5	- Reciclatge de bolígrafs, piles, bombetes i paper
	12.5	- Intercanvi de llibres i donació (Bookcrossing, Bufet llibre)
	12.5	- Intercanvi de publicacions periòdiques, Projectes de préstec interbibliotecari
	12.7	- Informació sobre els pressupostos de la biblioteca
16	16.1	- Presentació de llibres: ex. sobre refugiats
	16.6	- Informació sobre nous convenis
	16.6	- Informació sobre els pressupostos de la biblioteca
	16.6	- Actes de les Comissions de Biblioteca
	16.10	- Difusions de la Setmana de l'Accés Obert
17	17.1	- Projectes de cooperació en països en desenvolupament
	17.7	- Projectes de cooperació en països en desenvolupament
	17.16	- Guies sobre els mateixos ODS

Abordant ara les conclusions en relació a la detecció del suport a l'Agenda 2030 i els ODS en els instruments de gestió de les universitats públiques, com ja hem apuntat en el desenvolupament Fase 3, podem concloure que:

- la mateixa transversalitat de l'Agenda 2030, fa que els desplegament es faci des de diferents estructures organitzatives a la universitat (vicerektorats, oficines i serveis o fundacions, per exemple)

- també és un fet que els instruments de gestió on s'incorpora el compromís amb l'Agenda 2030 es vehicula no només en plans estratègics, sinó també en altres instruments de gestió, o en plans sectorials com el pla d'igualtat o pla de sostenibilitat, i alhora, també s'ha incorporat als mecanismes de rendició de comptes de la universitat, ja sigui per exemple, des dels Portals de la transparència o a través de les memòries anuals de responsabilitat social universitària

Traslladant ara la comparativa entre instruments de gestió de la biblioteca universitària (ex: mostra de les 5 biblioteques amb plans estratègics vigents amb incorporació d'Agenda 2030/ODS) en relació a les universitats, ens trobem amb una total concordança entre ambdues, ja sigui per què la universitat té el pla estratègic vigent, o bé per què té instruments de gestió alternatius.

BIBLIOTECA	UNIVERSITAT
UB	Pla estratègic UB2030 en elaboració, però hi ha altres instruments de gestió Document marc (metes) Agenda 2030 de la Universitat de Barcelona Informe de sostenibilitat. El compromís de la Universitat de Barcelona amb els ODS (2018-2019)
UGR	Pla estratègic en elaboració - Horizonte 2031 Però està actualment hi ha el Plan Director UGR 2021
UMA	Plan Estratégico de Universidad de Málaga 2017-2019 (ja estava anomenat ODS) IV Plan Estratégico de Universidad de Málaga - en procés d'elaboració
UNED	Plan Estratégico 2019-2022
UZ	Aportando valor para alcanzar los objetivos de desarrollo sostenible (2018) Plan de Sostenibilidad 2011-2030 (elaborat el 2018 però que inclou les accions anteriors als ODS)

També, pel que fa al concepte de sostenible / sostenibilitat podem concloure que es troba fortament arrelat a la institució universitària allotjat tant a l'estratègia d'universitat saludable, sostenible medioambientalment o a les infraestructures. I pel que fa a les biblioteques, recordem que la majoria dels plans estratègics (vigents o no) tenen inclòsa la gestió o estratègia la sostenibilitat (sobretot per la vessant mediambiental).

Si fem la relació a la inversa la comparativa entre universitat amb incorporació d'Agenda 2030/ODS de manera exhaustiva -amb plans estratègics o altres instruments de gestió –en relació a les seves biblioteques universitàries, trobem que no sempre hi ha aquesta correlació directa; per posar alguns exemples discordants aclaridors:

- Ja sigui per la coincidència/parèntesi temporal en un any marcat per la situació excepcional de la pandèmia i de la no presencialitat, per exemple, els plans estratègics de les biblioteques de la Universidad de Sevilla o de la Universitat Politècnica de Catalunya, que han finalitzat els seus plans l'any 2020, amb la possibilitat de ser continuats per nous plans (atesa la tradició d'aquestes biblioteques universitàries); la UPC⁴⁹ i la US⁵⁰

49 - A la UPC el darrer pla estratègic és Enginy20 6è Pla Estratègic 2015-2020; i actualment els mateixos eixos s'estan continuant en els Objectius i projectes clau de Direcció 2021

- Altres casos a comentar seria el cas de la Biblioteca de la Universidad de Cantabria, que el seu darrer pla és el del 2015-2018, o el cas de la Biblioteca de la Universidad Rey Juan Carlos, que malgrat ser molt activa en les activitats i la difusió relacionades amb l'Agenda 2030 i els Objectius de Desenvolupament Sostenible⁵¹, no ofereix cap instrument de gestió a la seva pàgina web.

- Aquí ademés caldria incorporar les biblioteques universitàries que o bé no disposen de plans estratègics o bé tampoc no s'ha pogut detectar cap bona pràctica vinculada a el suport de l'Agenda 2030 i els ODS.

De tota manera i per concloure, en ambdós casos (a la biblioteca i a la universitat pública) es poden observar **dues velocitats** d'implementació de l'Agenda 2030 i els Objectius de Desenvolupament Sostenible, però existeix una diferència important: la universitat també un percentatge més alt d'instruments de gestió vigents (plans estratègics o altres) en el suport de l'Agenda 2030.

Tenen a veure en aquesta implementació, dos fets destacables d'índole diferent, així com el paper de CRUE, i la Comisión de Crue Universidades Españolas para la Agenda 2030, creada el 2019⁵² i que ha anat fent camí a les universitats espanyoles, així com l'acompanyament de les lleis de la transparència.

El juny del 2021, un cop ja ha transcorregut un terç del rellotge de la implementació l'Agenda 2030, hi ha veus que ja es mostren escèptiques a la consecució dels Objectius del Desenvolupament Sostenible en el termini acordat. L'arribada inesperada de la Covid-19 ha obligat en molts aspectes (no només sanitaris) a prioritzar algunes de les accions previstes.

Liu Zhenmin, Secretari General Adjunt d'Assumptes Econòmics i Socials de les Nacions Unides, recorda i reforça en aquests moments els valors de l'Agenda 2030

---

50 - A la US, el Plan Estratégico 2020 que abarca el període 2016-2020, és el 3er pla estratègic

51 - García Rodríguez, M. (2020). La implementación de los ODS de la Agenda 2030 en las bibliotecas universitarias. *Boletín de la Asociación Andaluza de Bibliotecarios*, 35(120), 101-121.

<https://www.aab.es/app/download/33482372/Bibliotecas-Bolet%C3%ADn-120+-+101-121.pdf>

52 - I anteriorment la Comisión Sectorial Crue-Sostenibilidad creada el 2009

“Mientras que el compromiso con el propósito y los principios de las Naciones Unidas y la Agenda 2030 continúa firme, la pandemia de la COVID-19 es un claro recordatorio de la necesidad de cooperación y solidaridad mundial, de fortalecer nuestros esfuerzos para no dejar a nadie atrás y forjar las vías de transformación necesarias para crear un mundo más habitable” (p. 3) ⁵³

8. BIBLIOGRAFIA

L'Agenda 2030: transformar Catalunya, millorar el món.(2016)

http://cads.gencat.cat/web/.content/Documents/Informes/2016/Agenda_2030_CAT/20160923_InformeAgenda2030_lliurat_vf.pdf

Blog Universo Abierto (Juny 2021). Bibliotecas verdes: recursos sobre sostenibilidad y bibliotecas [Entrada vídeoblog]. <https://universoabierto.org/2019/05/17/bibliotecas-verdes-recursos-sobre-sostenibilidad-y-bibliotecas/>

Boletín de la Asociación Andaluza de Bibliotecarios. Año 35, número 120, Julio - Diciembre 2020 (Monográfico Agenda 2030). <https://www.aab.es/publicaciones/bolet%C3%ADn-aab/bolet%C3%ADn-120/>

Catalunya (2014). *Llei 19/2014, del 29 de desembre, de transparència, accés a la informació pública i bon govern.*

http://www.gencat.cat/governacio/pub/sum/secgral/Llei192014_transparenciaQL97.pdf

Catalunya (2019). *Acord GOV/132/2019, de 25 de setembre, pel qual s'aprova el Pla nacional per a la implementació de l'Agenda 2030 a Catalunya.*

<http://cido.diba.cat/legislacio/9245486/acord-gov1322019-de-25-de-setembre-pel-qual-saprova-el-pla-nacional-per-a-la-implementacio-de-lagenda-2030-a-catalunya-departament-de-la-presidencia>

CAUL (2019). *Sustainable Development Goals Report 2019.*

<https://www.caul.edu.au/news/caul-sustainable-development-goals-report-2019>

CRUE (2020). *Compromisos de Crue con la Agenda 2030.*

https://www.crue.org/wp-content/uploads/2021/01/Informe_Universidades_Crue-Agenda2030.pdf

Declaració “El compromís de les universitats catalanes amb els Objectius de Desenvolupament Sostenible: cap a una educació transformadora per a un món nou” (Juny

---

53 .- *Informe de los Objetivos de Desarrollo Sostenible 2020*

https://unstats.un.org/sdgs/report/2020/The-Sustainable-Development-Goals-Report-2020_Spanish.pdf

2021) . <http://www.acup.cat/ca/publicacio/declaracio-el-compromis-de-les-universitats-catalanes-amb-els-objectius-de>

Espanya (2013). *Ley 19/2013, de 9 de diciembre, de transparencia, acceso a la información pública y buen gobierno*. <https://www.boe.es/eli/es/l/2013/12/09/19/con>

Espinoza, L.E. (2005). Revisando el "desarrollo sostenible": a la memoria de Nicolás M. Sosa, amigo, compañero y maestro. *Ecología política*, 29, 155-164.

Fundación Compromiso y Transparencia (2016). *Examen de transparencia Informe de transparencia voluntaria en la web de las universidades españolas 2015*. <https://www.compromisoytransparencia.com/informes/examen-de-transparencia-2015-informe-de-transparencia-voluntaria-en-la-web-de-las-universidades-espanolas>

Fundación Compromiso y Transparencia (2020). *Examen de transparencia 2019, Informe de transparencia voluntaria en la web de las universidades españolas*. <https://www.compromisoytransparencia.com/informes/examen-de-transparencia-2019-informe-de-transparencia-voluntaria-en-la-web-de-las-universidades-espanolas>

IFLA. *Las bibliotecas pueden promover la implementación de la Agenda 2030 de la ONU*. <https://www.ifla.org/files/assets/hq/topics/libraries-development/documents/sdgs-insert-es.pdf>

IFLA (2014). *Declaración de Lyon sobre el acceso a la información y el desarrollo*. <https://blogs.ifla.org/lac/2014/08/declaracion-de-lyon-version-en-espanol/>

IFLA (2015). *Las Bibliotecas y la implementación de la Agenda 2030 de la ONU*. <https://www.ifla.org/files/assets/hq/topics/libraries-development/documents/libraries-un-2030-agenda-toolkit-es.pdf>

IFLA (2107). *Acceso y oportunidades para todos: cómo contribuyen las bibliotecas a la Agenda 2030 de las Naciones Unidas*. <https://www.ifla.org/files/assets/hq/topics/libraries-development/documents/access-and-opportunity-for-all-es.pdf>

IFLA (2018). *Data and the Sustainable Development Goals: An IFLA Briefing*. https://www.ifla.org/files/assets/hq/topics/libraries-development/documents/sdg_data_brief.pdf

IFLA (2018). *Las Bibliotecas y los Objetivos de Desarrollo Sostenible: manual para contar historias*. <https://ifla.org/files/assets/lac/others/sdg-storytelling-manual-es.pdf>

IFLA (2019). *Desarrollo y Acceso a la Información 2019*. https://da2i.ifla.org/wp-content/uploads/da2i-2019-ex_sum_spanish.pdf

IFLA (2019). *Estrategia de la IFLA: 2019-2024*. <https://www.ifla.org/files/assets/hq/gb/strategic-plan/ifla-strategy-2019-2024-es.pdf>

IFLA (Juny 2021). *Library map of the world: SDG stories*. <https://librarymap.ifla.org/stories>

García Rodríguez, M. (2020). La implementación de los ODS de la Agenda 2030 en las bibliotecas universitarias. *Boletín de la Asociación Andaluza de Bibliotecarios*, 35(120), 101-121. <https://www.aab.es/app/download/33482372/Bibliotecas-Bolet%C3%ADn-120+-+101-121.pdf>

Manifest de les biblioteques universitàries davant la COVID-19 (2020). <https://hemeroteca.blog.csuc.cat/?p=20131>

Metas de los objetivos de desarrollo sostenible. https://www.agenda2030.gob.es/recursos/docs/METAS_DE_LOS_ODS.pdf

Mapa de indicadores de la Agenda 2030 en España (2019) https://www.agenda2030.gob.es/recursos/docs/MAPA_DE_INDICADORES_0.pdf

Nacions Unides. (1987). *Report of the World Commission on Environment and Development: Our Common Future*. <http://www.un-documents.net/wced-ocf.htm>

Nacions Unides (2019). *The Future is Now: Science for Achieving Sustainable Development*. https://sustainabledevelopment.un.org/content/documents/24797GSDR_report_2019.pdf

Nacions Unides. Assemblée General (2015). *Transformar nuestro mundo: la Agenda 2030 para el Desarrollo Sostenible*. <https://undocs.org/es/A/RES/70/1>

Nacions Unides. Assemblée General (2019). *Marco de indicadores mundiales para los Objetivos de Desarrollo Sostenible y metas de la Agenda 2030 para el Desarrollo Sostenible*. https://unstats.un.org/sdgs/indicators/Global%20Indicator%20Framework%20after%202019%20refinement_Spa.pdf

Nacions Unides (2021). *Informe de los Objetivos de Desarrollo Sostenible 2020*. https://unstats.un.org/sdgs/report/2020/The-Sustainable-Development-Goals-Report-2020_Spanish.pdf

Pacios, Ana R.. (2016). Universidades transparentes con bibliotecas transparentes. *Investigación bibliotecológica*, 30(70), 105-128. <https://doi.org/10.1016/j.ibbai.2016.10.006>

Plan de acción para la implementación de la Agenda 2030: hacia una Estrategia Española de Desarrollo Sostenible. (2018) <http://www.exteriores.gob.es/portal/es/saladeprensa/multimedia/publicaciones/documents/pla n%20de%20accion%20para%20la%20implementacion%20de%20la%20agenda%202030.pdf>

REBIUN. *III Plan Estratégico de Rebiun 2020*. <https://www.rebiun.org/sites/default/files/2017-11/Plan%20Estrat%C3%A9gico%20REBIUN.pdf>

REBIUN. *Bibliotecas REBIUN*. (Juny 2021). <https://www.rebiun.org/quienes-somos/bibliotecas>

REBIUN (2014). *Orientaciones para la formación de usuarios en materia de sostenibilidad bibliotecaria = Guidelines for Users' Training on Library Sustainability*. <http://hdl.handle.net/20.500.11967/30>

REDS (2020). *Implementando la Agenda 2030 en la universidad. Casos inspiradores de educación para los ODS en las universidades españolas*. https://reds-sdsn.es/wp-content/uploads/2020/05/Dosier-REDS_Casos-ODS-Univ-2020_web.pdf

REDS (2021). *Hacia una cultura sostenible. Guía práctica para integrar la Agenda 2030 en el sector cultural*. https://reds-sdsn.es/wp-content/uploads/2021/03/Guia-REDS-2021-Web_lectura-online.pdf

Rey, C. (2021). *Los planes estratégicos de las bibliotecas universitarias españolas. Análisis de contenidos*. Manuscrit en preparació.

Sachs, J. D., Schmidt-Traub, G., Mazzucato, M., Messner, D., Nakicenovic, N., & Rockström, J. (2019). Six transformations to achieve the sustainable development goals. *Nature Sustainability*, 2(9), 805-814.

Saladié, O. i Oliveras, J. (2010). *Desenvolupament sostenible*. Publicacions URV

SDSN (2021). *Sustainable Development Report 2021: The Decade of Action for the Sustainable Development Goals*. <https://www.sdgindex.org/reports/>

SDSN Australia/Pacific (2017). *Getting started with the SDGs in universities: A guide for universities, higher education institutions, and the academic sector*. https://ap-unsdsn.org/wp-content/uploads/University-SDG-Guide_web.pdf

SDSN Australia/Pacific (2017). *Cómo empezar con los ODS en la universidad : una guía para las universidades, los centros de educación superior y el sector académico*. <https://reds-sdsn.es/wp-content/uploads/2017/02/Guia-ODS-Universidades-1800301-WEB.pdf>

UNESCO (2017). *Desglosar el Objetivo de Desarrollo Sostenible 4: Educación 2030* <https://es.unesco.org/courier/april-june-2017/cultura-elemento-central-ods>

UNESCO (2021). *De la promesa a la práctica: acceso a la información para el desarrollo sostenible. Informe sobre la labor de seguimiento y presentación de informes realizada por la UNESCO en 2020 sobre el indicador 16.10.2 de los ODS (acceso público a la información)* <https://unesdoc.unesco.org/ark:/48223/pf0000375022>

Universidad de Alcalá (2017). *El desarrollo sostenible de la UAH y los ODS de las Naciones Unidas*. <https://www.uah.es/export/sites/uah/es/vivir-la-uah/participacion/cooperacion-voluntariado/direccion-de-cooperacion-al-desarrollo/.galleries/Cooperacion/plan-sostenibilidad-UAH.pdf>

Universidad de Alcalá, Servicio de Biblioteca. (2018). *IV Plan Estratégico 2018-2022*. https://biblioteca.uah.es/biblioteca/documentos/plan_2018-2022.pdf

Universidad de Burgos (Juny 2021). *ODS 2030*. <https://www.ubu.es/portal-de-transparencia/ods-2030>

Universidad de Córdoba (Juny 2021). *Contribución de la UCO a los Objetivos de Desarrollo Sostenible*. <https://www.uco.es/rsu/objetivos-de-desarrollo-sostenible-ods>

Universidad de Extremadura, Biblioteca Universitaria. (2015). *Responsabilidad Social Corporativa en de la biblioteca universitaria UEx. Alineamiento con REBIUN (curso 2015-2016)*. <https://biblioteca.unex.es/informacion-general/intranet1/gestion-de-calidad/manuales-de-procedimiento-e-instrucciones-tecnicas/extension-y-comunicacion/134-responsabilidad-social-corporativa-buex-alineamiento-pautas-rebiun/file.html>

Universidad de Extremadura, Biblioteca Universitaria. (2019). *Cuarto plan estratégico de la Biblioteca Universitaria UEX 2019-2023*. <http://hdl.handle.net/10662/9151>

Universidad de Granada (2021). *Plan Director UGR 2021*. <https://institucional.ugr.es/index.php/areas/planificacion-estrategica/plan-director>

Universidad de Granada, Biblioteca Universitaria. (2020). *Plan Estratégico de la Biblioteca de la UGR 2020-2023*. https://biblioteca.ugr.es/pages/biblioteca_ugr/normativa/pe2023/%21

Universidad de La Laguna, Biblioteca. (2017). *Plan Estratégico de la Biblioteca ULL 2017/2021*. <http://riull.ull.es/xmlui/handle/915/7088>

Universidad de León (Juny 2021). *Unileon Objetivos de Desarrollo Sostenible*. <https://ods.unileon.es/>

Universidad de Málaga (2017). *Plan Estratégico de Universidad de Málaga 2017-2019*. https://www.uma.es/media/files/PlanificacioonEstrategica_2017-2019_UMA.pdf

Universidad de Málaga, Biblioteca. (2019). *Plan D-20(1) Plan Estratégico de la Biblioteca de la Universidad de Málaga*. <https://www.uma.es/biblioteca-universitaria/info/5541/planes-estrategicos/>

Universidad de Murcia, Biblioteca Universitaria. (2012). *II Plan Estratégico de la Biblioteca de la Universidad de Murcia : Horizonte 2020*. http://www.um.es/documents/793464/1528805/Plan+Estrat%C3%A9gico+_Horizonte+2020.pdf/a458e23f-6ba7-4647-9ca7-4676a8321816

Universidad de Sevilla, Biblioteca. (2016). *Plan estratégico 2020 (PE2020)*. http://bib.us.es/sites/bib3.us.es/files/pe_2020_def.pdf

Universidad de Valladolid, Biblioteca. (2018). *Plan estratégico de la Biblioteca Universitaria 2019-2022*. https://biblioteca.uva.es/export/sites/biblioteca/_documentos/Plan-Estrategico-BUVa-2019.2022.APROBADO-EN-CONSEJO-GOBIERNO-30.11.2018.pdf

Universidad de Vigo (Juny 2021). *Memoria de RSU do 2019*.
https://secretaria.uvigo.gal/uv/web/transparencia/pagina/show/47?_locale=es

Universidad de Zaragoza (2018). *Aportando valor para alcanzar los objetivos de desarrollo sostenible (2018) Plan de Sostenibilidad 2011-2030*.
https://oficinaverde.unizar.es/sites/oficinaverde.unizar.es/files/users/ofiverde/Agenda2030/2018-marzo_plan_sostenibilidad_2011-2030.pdf

Universidad de Zaragoza, Biblioteca. (2021). *IV Plan Estratégico 2021-2024 : un servicio en continua transformación*.
http://biblioteca.unizar.es/sites/biblioteca.unizar.es/files/users/Calidad.81/docs/iv_plan_estrategico_buz.pdf

Universidad del País Vasco/Euskal Herriko Unibertsitatea (2019). *Panel de indicadores de desarrollo sostenible de la UPV/EHU*.
<https://www.ehu.eus/documents/4736101/11938005/EHUagenda2030-Panel-Indicadores.pdf/cd1e90df-521d-504a-295f-ea5e3a196759>

Universidad Nacional de Educación a Distancia (2019). *Plan Estratégico 2019-2022*.
<https://www.uned.es/universidad/inicio/institucional/planestrategico.html>

Universidad Nacional de Educación a Distancia, Biblioteca. (2016). *Plan estratégico de la Biblioteca 2016-2020*.
https://www.uned.es/universidad/dam/biblioteca/documentos/planestrategicos/PLANESTRATEGICO-bib16_20.PDF

Universidad Nacional de Educación a Distancia, Biblioteca. (2021). *Plan de actuación de la Biblioteca 2021-2023*.
https://www.uned.es/universidad/dam/biblioteca/documentos/planestrategicos/planactuaci%C3%B3n21_23.pdf

Universitat Autònoma de Barcelona, Servei de Biblioteques. (2019). *Pla estratègic 2019-2022 : un univers de possibilitats*. <https://ddd.uab.cat/record/43712>

Universitat Autònoma de Barcelona, Servei de Biblioteques. (Juny 2021). *La sostenibilitat a les biblioteques UAB*. <https://www.uab.cat/web/coneix-les-biblioteques/la-sostenibilitat-a-les-biblioteques-uab-1345844178273.html>

Universitat de Barcelona (2020). *Document marc (metes) Agenda 2030 de la Universitat de Barcelona Informe de sostenibilitat. El compromís de la Universitat de Barcelona amb els ODS (2018-2019)*.
https://www.ub.edu/web/ub/galeries/documents/sites/transparencia/organs_govern/consell_govern/Acords/consell_20200626/8.1_Agenda_2030_UB.pdf

Universitat de Barcelona. CRAI. (2019). *Pla estratègic del CRAI de la Universitat de Barcelona. 2019-2022 [ITER 2022]*. <http://hdl.handle.net/2445/13987>

Universitat de Barcelona. CRAI. (2020). *Pla de sostenibilitat del CRAI*. <http://hdl.handle.net/2445/170975>

Universitat de Girona, Biblioteca. (2018). *Òrbita 18-22 : Universitat de Girona Pla estratègic de la Biblioteca*. <http://hdl.handle.net/10256/19154>

Universitat de Lleida, Servei de Biblioteca i Documentació. (2016). *Pla d'actuacions (2016-2020) : connecta amb el coneixement*. <http://bid.udl.cat/export/sites/Sbd/ca/.galleries/Pla-actuacions-2016-2020/Objectius-estrategics-i-accions-del-Pla-dActuacions-2016-2020.pdf>

Universitat de València. *Estrategia ODS 2024*. <https://www.uv.es/uvsostenible/ESTRATEGIA2024.pdf>

Universitat Politècnica de Catalunya, Servei de Biblioteques, Publicacions i Arxius. (2015). *Enginy20 6è Pla Estratègic 2015-2020*. <http://hdl.handle.net/2117/80034>

Universitat Pompeu Fabra (Juny 2021). *Memòria de sostenibilitat: curs 2018-2019*. <https://www.upf.edu/web/memoria-sostenibilitat-2018-2019>

Vallespí, L. (2019). *Biblioteques públiques de les Terres de l'Ebre i Agenda 2030. Accions de suport de les biblioteques a l'Agenda 2030 de l'ONU*. (Treball de fi de Màster, Universitat de Barcelona, Catalunya). <http://diposit.ub.edu/dspace/handle/2445/139699>

9. ANNEXOS

Annex 1 – Espanya al Sustainable Development Report 2021

SPAIN

OECD Countries

OVERALL PERFORMANCE

COUNTRY RANKING

Spain
20 / 165

COUNTRY SCORE

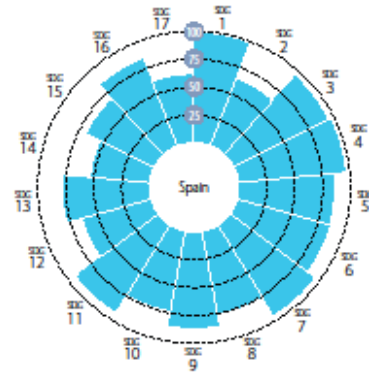
REGIONAL AVERAGE: 77.2

STATISTICAL PERFORMANCE INDEX

0 (WORST) TO 100 (BEST)

AVERAGE PERFORMANCE BY SDG

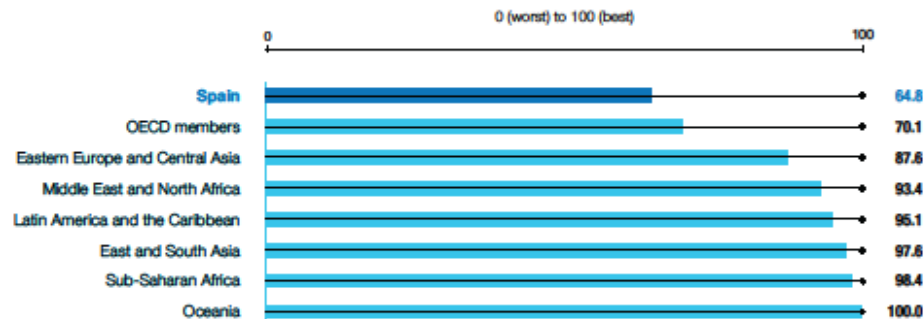
SDG DASHBOARDS AND TRENDS

■ Major challenges
 ■ Significant challenges
 ■ Challenges remain
 ■ SDG achieved
 ■ Information unavailable
↓ Decreasing
 → Stagnating
 ↗ Moderately improving
 ↑ On track or maintaining SDG achievement
 ● Information unavailable

Notes: The full title of Goal 2 "Zero Hunger" is "End hunger, achieve food security and improved nutrition and promote sustainable agriculture".
The full title of each SDG is available here: <https://sustainabledevelopment.un.org/topics/sustainabledevelopmentgoals>

INTERNATIONAL SPILLOVER INDEX

Indicator	Value	Year	Rating	Trend
SDG1 – No Poverty				
Poverty headcount ratio at \$1.90/day (%)	0.6	2021	●	↑
Poverty headcount ratio at \$3.20/day (%)	1.0	2021	●	↑
Poverty rate after taxes and transfers (%)	14.2	2018	●	↑
SDG2 – Zero Hunger				
Prevalence of undernourishment (%)	2.5	2018	●	↑
Prevalence of stunting in children under 5 years of age (%)	2.6	2018	●	↑
Prevalence of wasting in children under 5 years of age (%)	0.7	2018	●	↑
Prevalence of obesity, BMI ≥ 30 (% of adult population)	23.8	2016	●	↓
Human Trophic Level (best 2–3 worst)	2.4	2017	●	↓
Cereal yield (tonnes per hectare of harvested land)	4.1	2018	●	↑
Sustainable Nitrogen Management Index (best 0–1.41 worst)	0.8	2015	●	↓
Yield gap closure (% of potential yield)	45.7	2015	●	↓
Exports of hazardous pesticides (tonnes per million population)	22.9	2018	●	●
SDG3 – Good Health and Well-Being				
Maternal mortality rate (per 100,000 live births)	4	2017	●	↑
Neonatal mortality rate (per 1,000 live births)	1.8	2019	●	↑
Mortality rate, under-5 (per 1,000 live births)	3.1	2019	●	↑
Incidence of tuberculosis (per 100,000 population)	9.3	2019	●	↑
New HIV infections (per 1,000 uninfected population)	0.1	2019	●	↑
Age-standardized death rate due to cardiovascular disease, cancer, diabetes, or chronic respiratory disease in adults aged 30–70 years (%)	9.9	2016	●	↑
Age-standardized death rate attributable to household air pollution and ambient air pollution (per 100,000 population)	10	2016	●	●
Traffic deaths (per 100,000 population)	3.9	2019	●	↑
Life expectancy at birth (years)	83.2	2019	●	↑
Adolescent fertility rate (births per 1,000 females aged 15 to 19)	7.5	2018	●	↑
Births attended by skilled health personnel (%)	NA	NA	●	●
Surviving infants who received 2 WHO-recommended vaccines (%)	96	2019	●	↑
Universal health coverage (UHC) index of service coverage (worst 0–100 best)	83	2017	●	↑
Subjective well-being (average ladder score, worst 0–10 best)	6.5	2020	●	↑
Gap in life expectancy at birth among regions (years)	3.0	2016	●	●
Gap in self-reported health status by income (percentage points)	12.9	2018	●	↓
Daily smokers (% of population aged 15 and over)	22.1	2017	●	↓
SDG4 – Quality Education				
Net primary enrollment rate (%)	96.9	2018	●	↓
Lower secondary completion rate (%)	97.4	2018	●	↑
Literacy rate (% of population aged 15 to 24)	99.7	2018	●	●
Participation rate in pre-primary organized learning (% of children aged 4 to 6)	94.9	2018	●	↑
Tertiary educational attainment (% of population aged 25 to 34)	46.5	2019	●	↓
PSA score (range 0–600 best)	486.7	2018	●	↓
Variation in science performance explained by socio-economic status (%)	10.0	2018	●	↑
Underachievers in science (% of 15-year-olds)	21.3	2018	●	↓
Resilient students in science (% of 15-year-olds)	37.3	2018	●	↓
SDG5 – Gender Equality				
Demand for family planning satisfied by modern methods (% of females aged 15 to 49)	83.5	2020	●	↑
Ratio of female-to-male mean years of education received (%)	99.0	2019	●	↑
Ratio of female-to-male labor force participation rate (%)	82.1	2019	●	↑
Seats held by women in national parliament (%)	44.0	2020	●	↑
Gender wage gap (% of male median wage)	11.5	2014	●	●
Gender gap in time spent doing unpaid work (minutes/day)	143.2	2010	●	●
SDG6 – Clean Water and Sanitation				
Population using at least basic drinking water services (%)	99.9	2017	●	↑
Population using at least basic sanitation services (%)	99.9	2017	●	↑
Freshwater withdrawal (% of available freshwater resources)	42.6	2017	●	●
Anthropogenic wastewater that receives treatment (%)	91.5	2018	●	●
Scarce water consumption embodied in imports (m ³ /capita)	24.0	2013	●	●
Population using safely managed water services (%)	98.4	2017	●	↑
Population using safely managed sanitation services (%)	96.6	2017	●	↑
SDG7 – Affordable and Clean Energy				
Population with access to electricity (%)	100.0	2018	●	↑
Population with access to clean fuels and technology for cooking (%)	100.0	2016	●	↑
CO ₂ emissions from fuel combustion for electricity and heating per total electricity output (MtCO ₂ /TWh)	0.9	2019	●	↑
Share of renewable energy in total primary energy supply (%)	14.7	2019	●	↑
SDG8 – Decent Work and Economic Growth				
Adjusted GDP growth (%)	0.5	2019	●	●
Victims of modern slavery (per 1,000 population)	2.3	2018	●	●
Adults with an account at a bank or other financial institution or with a mobile-money-service provider (% of population aged 15 or over)	93.8	2017	●	↑
Fundamental labor rights are effectively guaranteed (worst 0–1 best)	0.7	2020	●	↑
Fatal work-related accidents embodied in imports (per 100,000 population)	1.4	2015	●	↑
Employment-to-population ratio (%)	61.0	2020	●	↑
Youth not in employment, education or training (NEET) (% of population aged 15 to 29)	18.3	2019	●	↑
SDG9 – Industry, Innovation and Infrastructure				
Population using the Internet (%)	90.7	2019	●	↑
Mobile broadband subscriptions (per 100 population)	102.9	2019	●	↑
Logistics Performance Index: Quality of trade and transport-related infrastructure (worst 1–5 best)	3.8	2018	●	↑
The Times Higher Education Universities Ranking: Average score of top 3 universities (worst 0–100 best)	55.8	2021	●	●
Scientific and technical journal articles (per 1,000 population)	1.2	2018	●	↑
Expenditure on research and development (% of GDP)	1.2	2018	●	↑
Researchers (per 1,000 employed population)	7.1	2018	●	↑
Triadic patent families filed (per million population)	6.7	2018	●	↑
Gap in Internet access by income (percentage points)	21.2	2019	●	↑
Female share of graduates from STEM fields at the tertiary level (%)	29.6	2017	●	↑
SDG10 – Reduced Inequalities				
Gini coefficient adjusted for top income	38.6	2015	●	↓
Palma ratio	1.3	2018	●	↑
Elderly poverty rate (% of population aged 66 or over)	10.2	2018	●	↓
SDG11 – Sustainable Cities and Communities				
Proportion of urban population living in slums (%)	0.0	2018	●	●
Annual mean concentration of particulate matter of less than 2.5 microns in diameter (PM _{2.5}) (µg/m ³)	9.4	2019	●	↑
Access to improved water source, piped (% of urban population)	99.9	2017	●	↑
Satisfaction with public transport (%)	64	2020	●	↓
Population with rent overburden (%)	11.1	2019	●	↑
SDG12 – Responsible Consumption and Production				
Electronic waste (kg/capita)	19.0	2019	●	●
Production-based CO ₂ emissions (kg/capita)	37.2	2012	●	●
SO ₂ emissions embodied in imports (kg/capita)	8.2	2012	●	●
Production-based nitrogen emissions (kg/capita)	45.0	2010	●	●
Nitrogen emissions embodied in imports (kg/capita)	11.0	2010	●	●
Non-recycled municipal solid waste (kg/capita/day)	0.8	2018	●	●
SDG13 – Climate Action				
CO ₂ emissions from fossil fuel combustion and cement production (tCO ₂ /capita)	5.4	2019	●	↑
CO ₂ emissions embodied in imports (tCO ₂ /capita)	1.3	2015	●	↑
CO ₂ emissions embodied in fossil fuel exports (kg/capita)	44.7	2020	●	●
Carbon Pricing Score at EUR20/CO ₂ (%) (worst 0–100 best)	46.1	2018	●	↑
SDG14 – Life Below Water				
Mean area that is protected in marine sites important to biodiversity (%)	84.1	2019	●	↓
Ocean Health Index: Clean Waters score (worst 0–100 best)	48.7	2020	●	↓
Fish caught from overexploited or collapsed stocks (% of total catch)	35.5	2014	●	↑
Fish caught by trawling or dredging (%)	50.3	2016	●	↓
Fish caught that are then discarded (%)	14.6	2016	●	●
Marine biodiversity threats embodied in imports (per million population)	0.6	2018	●	●
SDG15 – Life on Land				
Mean area that is protected in terrestrial sites important to biodiversity (%)	57.6	2019	●	↑
Mean area that is protected in freshwater sites important to biodiversity (%)	48.4	2019	●	↓
Red List Index of species survival (worst 0–1 best)	0.9	2020	●	↓
Permanent deforestation (% of forest area, 5-year average)	0.0	2018	●	●
Terrestrial and freshwater biodiversity threats embodied in imports (per million population)	3.6	2018	●	●
SDG16 – Peace, Justice and Strong Institutions				
Homicides (per 100,000 population)	0.6	2018	●	↑
Unsentenced detainees (% of prison population)	14.4	2018	●	↑
Population who feel safe walking alone at night in the city or area where they live (%)	80	2020	●	↑
Property Rights (worst 1–7 best)	5.2	2020	●	↑
Birth registrations with civil authority (% of children under age 5)	100.0	2019	●	●
Corruption Perception Index (worst 0–100 best)	62	2020	●	↑
Children involved in child labor (% of population aged 5 to 14)	0.0	2019	●	●
Exports of major conventional weapons (TIV constant million USD per 100,000 population)	1.9	2019	●	●
Press Freedom Index (best 0–100 worst)	22.2	2020	●	↑
Access to and affordability of justice (worst 0–1 best)	0.7	2020	●	↑
Persons held in prison (per 100,000 population)	126.9	2017	●	↑
SDG17 – Partnerships for the Goals				
Government spending on health and education (% of GDP)	10.5	2018	●	↑
For high-income and all OECD DAC countries: International concessional public finance, including official development assistance (% of GNI)	0.2	2019	●	↓
Other countries: Government revenue excluding grants (% of GDP)	NA	NA	●	●
Corporate Tax Haven Score (best 0–100 worst)	54.5	2019	●	●
Financial Secrecy Score (best 0–100 worst)	44.0	2020	●	●
Shifted profits of multinationals (US\$ billion)	17.0	2017	●	●
Statistical Performance Index (worst 0–100 best)	88.9	2019	●	↑

* Imputed data point

Annex 2 – Classificació de les universitats espanyoles segons la CRUE

Andalucía				
Universidad de Almería		Almería	www.ual.es	Pública
Universidad de Cádiz		Cádiz	www.uca.es	Pública
Universidad Córdoba		Córdoba	www.uco.es	Pública
Universidad Loyola Andalucía		Córdoba	www.uloyola.es	Privada
Universidad de Granada		Granada	www.ugr.es	Pública
Universidad de Huelva		Huelva	www.uhu.es	Pública
Universidad de Jaén		Jaén	www.ujaen.es	Pública
Universidad de Málaga		Málaga	www.uma.es	Pública
Universidad Internacional de Andalucía		Sevilla	www.unia.es	Pública
Universidad Pablo de Olavide		Sevilla	www.upo.es	Pública
Universidad de Sevilla		Sevilla	www.us.es	Pública

Aragón				
Universidad San Jorge		Zaragoza	www.usj.es	Privada
Universidad de Zaragoza		Zaragoza	www.unizar.es	Pública

Asturias				
Universidad de Oviedo		Oviedo	www.uniovi.es	Pública

Canarias

Universidad de Las Palmas de Gran Canaria

Las Palmas de Gran Canaria

www.ulpgc.es

Pública

Universidad de La Laguna

Tenerife

www.ull.es

Pública

Cantabria

Universidad de Cantabria

Santander

www.unican.es

Pública

Castilla y León

Universidad Católica de Ávila

Ávila

www.ucavila.es

Privada

Universidad de Burgos

Burgos

www.ubu.es

Pública

Universidad de León

León

www.unileon.es

Pública

Universidad Pontificia de Salamanca

Salamanca

www.upsa.es

Privada

Universidad de Salamanca

Salamanca

www.usal.es

Pública

IE University

Segovia

www.ie.edu

Privada

Universidad Europea Miguel de Cervantes

Valladolid

www.uemc.es

Privada

Universidad de Valladolid

Valladolid

www.uva.es

Pública

Castilla-La Mancha

Universidad de Castilla-La Mancha

Ciudad Real

www.uclm.es

Pública

Cataluña

Universitat Abat Oliba CEU		Barcelona	www.uaoceu.es	Privada
Universitat Autònoma de Barcelona		Barcelona	www.uab.cat	Pública
Universitat de Barcelona		Barcelona	www.ub.es	Pública
Universitat Internacional de Catalunya		Barcelona	www.unica.edu	Privada
Universitat Oberta de Catalunya		Barcelona	www.uoc.es	Privada
Universitat Politècnica de Catalunya		Barcelona	www.upc.es	Pública
Universitat Pompeu Fabra		Barcelona	www.upf.es	Pública
Universitat Ramon Llull		Barcelona	www.url.es	Privada
Universitat de Vic		Barcelona	www.uvic.cat	Privada
Universitat de Girona		Girona	www.udg.es	Pública
Universitat de Lleida		Lleida	www.udl.es	Pública
Universitat Rovira i Virgili		Tarragona	www.urv.cat	Pública

Comunidad de Madrid

Universidad de Alcalá		Madrid	www.uah.es	Pública
Universidad Alfonso X El Sabio		Madrid	www.uax.es	Privada
Universidad Antonio de Nebrija		Madrid	www.nebrija.com	Privada
Universidad Autónoma de Madrid		Madrid	www.uam.es	Pública
Universidad Camilo José Cela		Madrid	www.ucjc.edu	Privada
Universidad Carlos III de Madrid		Madrid	www.uc3m.es	Pública
Universidad CEU San Pablo		Madrid	www.ceu.es	Privada
Universidad Complutense de Madrid		Madrid	www.ucm.es	Pública
Universidad a Distancia de Madrid		Madrid	www.udima.es	Privada
Universidad a Europea de Madrid		Madrid	universidadeuropea.es	Privada
Universidad Francisco de Vitoria		Madrid	www.ufv.es	Privada
Universidad Politécnica de Madrid		Madrid	www.upm.es	Pública
Universidad Pontificia Comillas		Madrid	www.upco.es	Privada
Universidad Rey Juan Carlos		Madrid	www.urjc.es	Pública

Comunidad Foral de Navarra

Universidad de Navarra		Pamplona	www.unav.es	Privada
Universidad Pública de Navarra		Pamplona	www.unavarra.es	Pública

Comunidad Valenciana

Universidad de Alicante		Alicante	www.ua.es	Pública
Universidad Miguel Hernández de Elche		Alicante	www.umh.es	Pública
Universitat Jaume I		Castellón	www.uji.es	Pública
Universidad Católica de Valencia San Vicente Mártir		Valencia	www.ucv.es	Privada
Universidad CEU Cardenal Herrera		Valencia	www.uchceu.es	Privada
Universitat Politècnica de València		Valencia	www.upv.es	Pública
Universitat de València		Valencia	www.uv.es	Pública

Estado

Universidad internacional Menéndez Pelayo		Madrid	www.uimp.es	Pública
Universidad Nacional de Educación a Distancia		Madrid	www.uned.es	Pública

Extremadura

Universidad de Extremadura		Badajoz	www.unex.es	Pública
----------------------------	---	---------	--	---------

Galicia

Universidade da Coruña		A Coruña	www.udc.es	Pública
Universidade de Santiago de Compostela		A Coruña	www.usc.es	Pública
Universidade de Vigo		Vigo	www.uvigo.es	Pública

Islas Baleares

Universitat de les Illes Balears		Palma de Mallorca	www.uib.es	Pública
----------------------------------	---	-------------------	--	---------

La Rioja

Universidad Internacional de La Rioja		La Rioja	www.unir.net	Privada
Universidad de La Rioja		La Rioja	www.unirioja.es	Pública

País Vasco

Universidad de Deusto		Bizkaia	www.deusto.es	Privada
Euskal Herriko Unibertsitatea		Bizkaia	www.ehu.es	Pública
Mondragon Unibertsitatea		Gipuzkoa	www.mondragon.edu	Privada

Región de Murcia

Universidad Católica San Antonio de Murcia		Murcia	www.ucam.edu	Privada
Universidad de Murcia		Murcia	www.um.es	Pública
Universidad Politécnica de Cartagena		Murcia	www.upct.es	Pública

Annex 3 - Anàlisi des de la biblioteca: comparativa ODS i metes (IFLA, UB, UAB, UZ)

METES ODS	IFLA	PLA SOSTENIBILITAT CRAI UB	WEB SOSTENIBILITAT BIBLIOTEQUES UAB	PLAN ESTRATÉGICO BIBLIOTECA UNIZAR
1.4 Garantir que tots els homes i dones, en particular els pobres i els més vulnerables, tinguin els mateixos drets als recursos econòmics, així com l'accés als serveis bàsics, la propietat i el control de les terres i altres béns, la herència, els recursos naturals, les noves tecnologies i els serveis econòmics, inclòs el microfinançament.	X			
2.3 Duplicar la productivitat agrícola i els ingressos dels productes d'aliments en petita escala, en particular les dones, els pobles indígenes, els agricultors familiars, els pastors i els pescadors, entre altres coses mitjançant un accés segur i equitatiu a les terres, a altres recursos de producció i insums, coneixements, serveis financers, mercats i oportunitats per a la generació de valor afegit i llocs de treball no agrícoles	X			
2.C Adoptar mesures per assegurar el bon funcionament dels mercats de productes bàsics alimentaris i els seus derivats i facilitar l'accés oportunitat a informació sobre els mercats, en particular sobre les reserves d'aliments, fins a ajudar a limitar l'extrema volatilitat dels preus dels aliments	X			
3. Garantir una vida sana i promoure el benestar per a totes les persones a totes les edats.		X		
3.4 Reduir un terç la mortalitat prematura per malalties no transmissibles mitjançant la prevenció i el tractament i promoure la salut mental i el benestar	X			
3.7 Garantir l'accés universal als serveis de salut sexual i reproductiva, inclosos la planificació de la família, informació i educació, i la integració de la salut reproductiva en les estratègies i els programes nacionals	X			
3.D Reforçar la capacitat de tots els països, en particular els països en desenvolupament, en matèria d'alerta primerenca, reducció de riscos i gestió dels riscos per a la salut nacional i mundial	X	X		
4.3 Assegurar l'accés en condicions d'igualtat per a tots els homes i dones a una formació tècnica, professional i superior de qualitat, inclòs l'ensenyament universitari		X	X	
4.4 Augmentar considerablement el nombre de joves i adults que tenen les competències necessàries, en particular tècniques i professionals, per accedir a l'ocupació, el treball decent i l'emprenedoria	X		X	

METES ODS	IFLA	PLA SOSTENIBILITAT CRAI UB	WEB SOSTENIBILITAT BIBLIOTEQUES UAB	PLAN ESTRATÉGICO BIBLIOTECA UNIZAR
4.5 Eliminar les disparitats de gènere en l'educació i garantir l'accés en condicions d'igualtat a les persones vulnerables, incloses les persones amb discapacitat [...]		X		
4.6 Assegurar que tots els joves i una proporció considerable dels adults, tant homes com a dones, estiguin alfabetitzats i tinguin nocions elementals d'aritmètica	X			
4.7 Garantir que tot l'alumnat adquireixi els coneixements teòrics i pràctics necessaris per a promoure el desenvolupament sostenible, a través, entre d'altres, de l'educació per al desenvolupament sostenible i l'adopció d'estils de vida sostenibles, els drets humans, la igualtat de gènere, la promoció d'una cultura de pau i no-violència, la ciutadania mundial i la valoració de la diversitat cultural i de la contribució de la cultura al desenvolupament sostenible.			X	
5.1 Posar fi a totes les formes de discriminació contra totes les dones i nenes a tot el món.		X	X	
5.B Millorar l'ús de la tecnologia instrumental, en particular les tecnologies de la informació i la comunicació, per tal de promoure l'empoderament de les dones.	X	X		X (Competencias Digitales)
6.4 Augmentar substancialment la utilització eficient dels recursos hídrics a tots els sectors, i assegurar la sostenibilitat de l'extracció i del subministrament d'aigua potable per tal de fer front a l'escassetat d'aigua i reduir substancialment el nombre de persones que pateixen d'escassetat d'aigua		X Annex sí , però no dins OS1		
6.6 Protegir i restablir els ecosistemes relacionats amb l'aigua, inclosos boscos, muntanyes, aiguamolls, rius, aqüífers i llacs		X Annex sí , però no dins OS1		
7.2 Augmentar substancialment el percentatge d'energia renovable en el conjunt de fonts d'energia.			X	
7.3 Duplicar la taxa mundial de millora de l'eficiència energètica.		X		
8.2 Lograr nivells més elevats de productivitat econòmica mitjançant la diversificació, la modernització tecnològica i la innovació, entre altres coses centrant-se en els sectors amb gran valor afegit i un ús intensiu de la mà de l'obra	X			X (Acceso abierto)

METES ODS	IFLA	PLA SOSTENIBILITAT CRAI UB	WEB SOSTENIBILITAT BIBLIOTEQUES UAB	PLAN ESTRATÉGICO BIBLIOTECA UNIZAR
8.3 Promoure polítiques orientades al desenvolupament que recolzin les activitats productives, la creació de llocs de treball decents, l'emprenedoria, la creativitat i la innovació, i fomentar la formalització i el creixement de les microempreses i les petites i mitjanes empreses, fins i tot mitjançant l'accés a serveis financers	X			
8.8 Protegir els drets laborals i promoure un entorn de treball segur i protegit per a totes les persones treballadores [...]		X	X	
9.4 Modernitzar les infraestructures [...] usant els recursos amb més eficàcia i promovent l'adopció de tecnologies i processos industrials nets i racionals ambientalment		X		
9.5 Augmentar la investigació científica i millorar la capacitat tecnològica dels sectors industrials de tots els països, en particular els països en desenvolupament, entre altres coses fomentant la innovació i augmentant considerablement, d'aquí a 2030, el nombre de persones que treballen en investigació i desenvolupament per milió d'habitants i els despeses dels sectors públics i privats en investigació i desenvolupament	X			X (Acceso abierto)
9.C Augmentar significativament l'accés a la tecnologia de la informació i les comunicacions [...]	X		X	X (Acceso a las tecnologías de la información y comunicación)
10.2 Potenciar i promoure la inclusió social, econòmica i política de totes les persones, independentment de l'edat, sexe, discapacitat, raça, ètnia, origen, religió, situació econòmica o altra condició		X	X	
10.3 Garantir la igualtat d'oportunitats i reduir la desigualtat dels resultats, també eliminant les lleis, polítiques i pràctiques discriminatòries i promovent legislació, polítiques i mesures adequades a aquest efecte.		X		
11.3 Augmentar la urbanització inclusiva i sostenible, així com la capacitat de planificar i gestionar de manera participativa, integrada i sostenible els assentaments humans a tots els països.			X	

METES ODS	IFLA	PLA SOSTENIBILITAT CRAI UB	WEB SOSTENIBILITAT BIBLIOTEQUES UAB	PLAN ESTRATÉGICO BIBLIOTECA UNIZAR
11.4 Redoblar els esforços per a protegir i salvaguardar el patrimoni cultural i natural del món	X	X	X	X (Salvaguarda del patrimoni cultural)
11.6 Reduir l'impacte ambiental negatiu per càpita [...], amb especial atenció a la qualitat de l'aire, així com a la gestió dels residus [...] i d'altre tipus.		X		
11.B Augmentar considerablement el nombre de ciutats i assentaments humans que adoptaran i implementaran polítiques i avions integrats per promoure la inclusió, l'ús eficient dels recursos, la mitigació del canvi climàtic i l'adaptació a ell i la resistència davant els desastres , i desenvolupar i posar en pràctica, en consonància amb el Marc de Sendai per a la Reducció del Riesgo de Desastres 2015-2030, la gestió integral dels riscos de desastre a tots els nivells	X			
12.2 Assolir la gestió sostenible i l'ús eficient dels recursos naturals.		X		
12.5 Disminuir de manera substancial la generació de residus mitjançant polítiques de prevenció, reducció, reciclatge i reutilització		X		
12.6 Encoratjar les empreses [...] a adoptar pràctiques sostenibles i a incorporar informació sobre la sostenibilitat en el seu cicle de presentació d'informes.		X		
12.8 Assegurar que les persones de tot el món tinguin informació i conscienciació pertinents per al desenvolupament i els estils de vida sostenibles [...].		X		
13.3 Millorar l'educació, la conscienciació i la capacitat humana i institucional en relació amb la mitigació del canvi climàtic, l'adaptació a aquest, la reducció dels efectes i l'alerta primerenca	X	X		
15.1 Vetllar per la conservació, el restabliment i l'ús sostenible dels ecosistemes terrestres i els ecosistemes interiors d'aigua dolça i els serveis que proporcionen, en particular els boscos, els aiguamolls, les muntanyes i les zones àrides, d'acord amb les obligacions marcades pels acords internacionals.		X		
16.6 Crear unes institucions eficaces, responsables i transparents a tots els nivells.		X	X	
16.10 Garantir l'accés públic a la informació i protegir les llibertats fonamentals, de conformitat amb les lleis nacionals i els acords internacionals.	X	X	X	

METES ODS	IFLA	PLA SOSTENIBILITAT CRAI UB	WEB SOSTENIBILITAT BIBLIOTEQUES UAB	PLAN ESTRATÉGICO BIBLIOTECA UNIZAR
17.1 Enfortir la mobilització de recursos interns, també mitjançant la prestació de suport internacional als països en desenvolupament, a fi de millorar la capacitat nacional per a recaptar ingressos fiscals i d'altra índole		X Annex sí, però no dins OG1		
17.6 Millorar la cooperació regional i internacional Nord-Sud, Sud-Sur i triangular en matèria de ciència, tecnologia i innovació i l'accés a aquestes, i augmentar l'intercanvi de coneixements en condicions mutuament convenients, fins i tot millorant la coordinació entre els mecanismes existents, en particular a nivell de les Nacions Unides, i mitjançant un mecanisme mundial de facilitació de la tecnologia	X			X (Acceso abierto)
17.7 Promoure el desenvolupament, així com la transferència, divulgació i difusió [...] als països en desenvolupament en condicions favorables, incloent condicions concessionàries i preferencials, de mutu acord.		X		
17.8 [...] Augmentar l'ús de tecnologies instrumentals, en particular de les tecnologies de la informació i la comunicació	X	X	X	X (Competencias Digitales)
17.17 Encoratjar i promoure la constitució d'aliances eficaces en els àmbits públic, publicoprivat i de la societat civil, aprofitant l'experiència i les estratègies d'obtenció de recursos dels partenariats			X	

Annex 4 - Anàlisi de la universitat cap a la biblioteca: comparativa ODS i metes (Esbós)

UNIVERSITAT	SIGLES	DOCUMENT / PÀGINA WEB	ODS
UNIVERSIDAD DE ALCALÁ	UAH	<p>El desarrollo sostenible de la UAH y los ODS de las Naciones Unidas</p> <p>https://www.uah.es/export/sites/uah/es/vivir-la-uah/participacion/cooperacion-voluntariado/direccion-de-cooperacion-al-desarrollo/galleries/Cooperacion/plan-sostenibilidad-UAH.pdf</p>	<p>ODS 4 <i>En coordinación con la Biblioteca de la Universidad de Alcalá, se ofrecen servicios adaptados de préstamo ampliado, reproducción y digitalización de documentos y préstamo de equipamiento accesible</i></p> <p>ODS 11 Conservación del patrimonio cultural <i>También se están mejorando los sistemas educativos, adaptando las salas de estudio, las bibliotecas, tanto para el reciclaje de residuos, para mejorar iluminaciones, evitar pérdidas de agua y sistemas calefactorios, etc.</i></p>
UNIVERSIDAD DE BURGOS	UBU	<p>ODS 2030</p> <p>https://www.ubu.es/portal-de-transparencia/agenda-2030-en-la-ubu/educacion-de-calidad</p> <p>https://www.ubu.es/portal-de-transparencia/ods-2030/ods-11-ciudades-y-comunidades-sostenibles</p>	<p>ODS 4 <i>Recursos educativos para personas que no estudian en la Universidad</i> <i>La Universidad de Burgos ofrece múltiples recursos para personas que no estudian en la Universidad a través de programas que abren la institución a toda la población.</i></p> <ul style="list-style-type: none"> • UBU Abierta. Este programa ofrece multitud de cursos tanto de forma online como presencial. • Bibliotecas abiertas para personas que no forman parte de la institución. <p>https://www.ubu.es/portal-de-transparencia/agenda-2030-en-la-ubu/educacion-de-calidad ficheros adjuntos</p> <p>ODS 11 Bibliotecas <i>Las Bibliotecas de la Universidad de Burgos cuentan con acceso a los fondos bibliográficos para las personas que no pertenecen a esta institución académica. De esta manera, estas personas tienen acceso, de forma gratuita, a los volúmenes de las Bibliotecas.</i></p> <ul style="list-style-type: none"> • Acceso a Bibliotecas
UNIVERSIDAD DE CÓRDOBA	UCO	<p>Contribución de la UCO a los Objetivos de Desarrollo Sostenible</p> <p>https://www.uco.es/rsu/objetivos-de-desarrollo-sostenible-</p>	<p>ODS 4 4.4. Competencias para acceder al empleo. 4.5. Disparidad de género y colectivos vulnerables</p>

UNIVERSITAT	SIGLES	DOCUMENT / PÀGINA WEB	ODS
		ods https://www.uco.es/rsu/ods-4 https://www.uco.es/rsu/ods-9 https://www.uco.es/rsu/ods-11 https://www.uco.es/rsu/ods-12	4.A. Instalaciones educativas inclusivas y seguras. 4.B. Becas para enseñanza superior 4.C. Cualificación de docentes. ODS 9 9.C. Acceso a TIC e internet. ODS 11 11.4. Patrimonio cultural y natural. ODS 12 12.7. Adquisiciones públicas sostenibles.
UNIVERSIDAD DE LEÓN	ULE	Unileon Objetivos de Desarrollo Sostenible https://ods.unileon.es/	ODS 4 4.3. Oportunidades de aprendizaje continuo 4.3.1. Ofrecemos acceso a recursos educativos por ej., ordenadores, biblioteca , cursos en línea, y acceso a clases, para aquellos que no estudian en nuestra universidad Carné de usuario externo de la Biblioteca de la Universidad
UNIVERSITAT POMPEU FABRA	UPF	Memòria de sostenibilitat: curs 2018-2019 https://www.upf.edu/web/memoria-sostenibilitat-2018-2019/ods	ODS 4 Oferir recursos educatius per a les persones que no estudien a la universitat La UPF, oberta al món local i global: Espais de la Biblioteca , UPF Sènior i MOOC, Lliga de Debat en centres penitenciaris
UNIVERSIDAD PAÍS VASCO / EHU	UPV / EHU	Panel de indicadores de desarrollo sostenible de la UPV/EHU https://www.ehu.eus/documents/4736101/11938005/EHU_agenda2030-Panel-Indicadores.pdf/cd1e90df-521d-504a-295f-ea5e3a196759	ODS 4 12. Grado de satisfacción del alumnado con la UPV/EHU Instal.lacions – Biblioteca, laboratoris, etc. ODS 13 47. Número de investigaciones en materia de Cambio Climático Búsqueda en bases de datos de publicaciones científicas en las que figure en el título o palabras clave ‘climate change’ (WoS i Scopus)
UNIVERSITAT DE VALÈNCIA	UV	Estrategia ODS 2024 Universitat de València https://www.uv.es/uvostenible/ESTRATEGIA2024.pdf	Ordenación de las propuestas de Actuaciones recogidas a lo largo del 2020 ODS 01 Fin de la pobreza Orden de preferencia en la Biblioteca de la UV para alumnos con menos

UNIVERSITAT	SIGLES	DOCUMENT / PÀGINA WEB	ODS
			<p><i>poder adquisitivo.</i></p> <p>ODS 04 <i>Educación de calidad</i> <i>Fomentar y visibilizar el papel de las bibliotecas y centros de documentación que la UV posee, y el papel que estos tienen en el acceso a la información y la formación.</i></p>
UNIVERSIDAD DE VIGO	UVigo	<p>Memoria de RSU do 2019</p> <p>https://secretaria.uvigo.gal/uv/web/transparencia/pagina/show/47?_locale=es</p>	<p><i>Capítulo 7. Compromiso coa sociedade (p.176-178)</i> <i>7.5 Servizos de biblioteca</i></p> <p>ODS 4 - Estadística fondos, colección, bibliotecas....</p> <p>ODS 16 – Cooperación de Rebiun, Dialnet, PI...</p>

Annex 5- Gestió universitària: desplegament de l'Agenda 2030 i els ODS a les estructures organitzatives

UNIVERSITAT	CCAA	COOP. I VOLUNT.	REL. INTERNAC.	IGUALTAT / INCLUSIÓ	MEDI AMBIENT SALUT	INFRAESTRUCT.	RESP. SOCIAL	PLA. ESTRATÈGIC	WEB PRÒPIA
Universidad de Almería	Andalusia		Vicerrectorado de Internacionalización		Vicerrectorado de Deportes, Sostenibilidad y Universidad Saludable				NO
Universidad de Cádiz	Andalusia		Vicerrectorado de Internacionalización Oficina de Cooperación Internacional		Oficina para la Sostenibilidad		Delegación del Rector para las Políticas de Responsabilidad Social y Corporativa		SI
Universidad de Córdoba	Andalusia	Área de Cooperación y Solidaridad			Vicerrector de Coordinación, Infraestructuras y Sostenibilidad	Vicerrector de Coordinación, Infraestructuras y Sostenibilidad	<i>Responsabilidad social universitaria</i>		SI
Universidad de Granada	Andalusia			Vicerrectorado de Igualdad, Inclusión y Sostenibilidad				Vicerrectorado de Política Institucional y Planificación Dirección de Planificación Estratégica	NO
Universidad de Huelva	Andalusia		Servicio de Relaciones Internacionales		Consejo para el Impulso del Desarrollo Sostenible			Vicerrectorado de Planificación Estratégica, Calidad e Igualdad	NO

UNIVERSITAT	CCAA	COOP. I VOLUNT.	REL. INTERNAC.	IGUALTAT / INCLUSIÓ	MEDI AMBIENT SALUT	INFRAESTRUCT.	RESP. SOCIAL	PLA. ESTRATÈGIC	WEB PRÒPIA
Universidad de Jaén	Andalusia			Secretariado de Compromiso Social y de la Unidad de Igualdad	Secretariado de Universidad Sostenible y Saludable	Servicio de Obras, Mantenimiento y Vigilancia de Instalaciones <i>Eficiencia Energética y ODS</i>		Vicerrectorado de Estrategia y Gestión del Cambio	NO
Universidad de Málaga	Andalusia				Vicerrectorado de Smart-Campus <i>Sostenibilidad</i>				SI
Universidad Pablo de Olavide	Andalusia				Delegación del Rector para el Campus Sostenible				NO
Universidad de Sevilla	Andalusia	Oficina de Cooperación al Desarrollo	Vicerrectorado de Servicios Sociales, Campus Saludable, Igualdad y Cooperación						SI
Universidad de Zaragoza	Aragó				Unidad Técnica de Construcciones y Energía Oficina Verde	Unidad Técnica de Construcciones y Energía Oficina Verde	Vicerrectorado de Cultura y Proyección Social		SI
Universidad de Oviedo	Astúries							Vicerrectorado de Acción Transversal y Cooperación con la Empresa	NO

UNIVERSITAT	CCAA	COOP. I VOLUNT.	REL. INTERNAC.	IGUALTAT / INCLUSIÓ	MEDI AMBIENT SALUT	INFRAESTRUCT.	RESP. SOCIAL	PLA. ESTRATÈGIC	WEB PRÒPIA
Universidad de Las Palmas de Gran Canaria	Canàries				Director de Sostenibilidad <i>ULPGC Sostenible - calidad ambiental y desarrollo sostenible</i>				NO
Universidad de La Laguna	Canàries	<i>ULL solidaria - Voluntariado</i>			Vicerrectorado de Infraestructuras y Sostenibilidad <i>Campus i sostenibilidad</i>	Vicerrectorado de Infraestructuras y Sostenibilidad			NO
Universidad de Cantabria	Cantàbria	Área de Cooperación Internacional para el Desarrollo		Área de Igualdad, Conciliación y Responsabilidad Social	Vicerrectorado de Campus, Sostenibilidad y Transformación Digital		Vicerrectorado de Cultura y Participación Social		NO
Universidad de Burgos	Castella i Lleó		Vicerrectorado de Internacionalización, Movilidad y Cooperación		Vicerrectorado de Campus y Sostenibilidad <i>UBU Verde</i>	Vicerrectorado de Campus y Sostenibilidad			SI
Universidad de León	Castella i Lleó	Área de Cooperación Universitaria-al Desarrollo		Área de Calidad Ambiental y Universidad Saludable	Vicerrectorado de Infraestructuras y Sostenibilidad del Campus	Vicerrectorado de Infraestructuras y Sostenibilidad del Campus			SI
Universidad de Salamanca	Castella i Lleó			Oficina Verde				Consejo Social	SI

UNIVERSITAT	CCAA	COOP. I VOLUNT.	REL. INTERNAC.	IGUALTAT / INCLUSIÓ	MEDI AMBIENT SALUT	INFRAESTRUCT.	RESP. SOCIAL	PLA. ESTRATÈGIC	WEB PRÒPIA
Universidad de Valladolid	Castella i Lleó			<i>Sostenibilidad UVA</i>				Jefe de Gabinete del Rector, Proyección Territorial y Agenda 2030	SI
Universidad de Castilla-La Mancha	Castella la Manxa							Fundación General de la UCLM	SI
Universitat Autònoma de Barcelona	Catalunya				Vicerektorat de Campus, Sostenibilitat i Territori <i>Mobilitat Sostenible</i>		<i>Responsabilitat Social Universitària</i>	Fundació UAB	NO
Universitat de Barcelona	Catalunya			Vicerektorat d'Igualtat i Acció Social	Oficina de Seguretat, Salut i Medi Ambient			Comissió de Desenvolupament Sostenible de la Universitat de Barcelona Fundació Solidaritat UB	SI
Universitat Politècnica de Catalunya	Catalunya		Vicerektorat de Relacions Internacionals. Gabinet de Planificació, Avaluació i Qualitat.	Vicerektorat de Compromís Social i Igualtat			<i>Responsabilitat social</i>	Vicerektorat de Política Universitària	SI
Universitat Pompeu Fabra	Catalunya				<i>UPF Sostenible UPF Saludable</i>		Vicerektorat de Compromís Social i Sostenibilitat		NO

UNIVERSITAT	CCAA	COOP. I VOLUNT.	REL. INTERNAC.	IGUALTAT / INCLUSIÓ	MEDI AMBIENT SALUT	INFRAESTRUCT.	RESP. SOCIAL	PLA. ESTRATÈGIC	WEB PRÒPIA
Universitat de Girona	Catalunya					Àrea de Sostenibilitat	Vicerectorat de Territori i Compromís Social <i>Compromís social</i>		NO
Universitat de Lleida	Catalunya			Coordinació de Compromís Social, Igualtat i Cooperació	Comissió de Sostenibilitat i Emergència Climàtica	Vicerectorat d'Infraestructures	Comissió Responsabilitat Social Corporativa		SI
Universitat Rovira i Virgili	Catalunya				<i>Medi ambient URV</i>		Oficina de Compromís Social		NO
Universidad de Alcalá	Comunitat de Madrid	Dirección de Cooperación al Desarrollo			Delegado del Rector para la Sostenibilidad y Calidad Ambiental		Vicerrectorado de Políticas de Responsabilidad Social y Extensión universitaria <i>Compromiso social</i>	Oficina Universitaria de Aprendizaje-Servicio	NO
Universidad Autónoma de Madrid	Comunitat de Madrid	Oficina de Acción Solidaria y Cooperación.			Vicerrectorado de Campus y Sostenibilidad <i>UAM: Sostenible – Saludable – Solidaria</i> <i>UAM: Formación e Innovación A2030</i>		Vicerrectorado de Relaciones Institucionales Responsabilidad Social y Cultura.		SI

UNIVERSITAT	CCAA	COOP. I VOLUNT.	REL. INTERNAC.	IGUALTAT / INCLUSIÓ	MEDI AMBIENT SALUT	INFRAESTRUCT.	RESP. SOCIAL	PLA. ESTRATÈGIC	WEB PRÒPIA
Universidad Carlos III de Madrid	Comunitat de Madrid						Vicerrectorado de Relaciones Institucionales y Desarrollo Sostenible		SI
Universidad Complutense de Madrid	Comunitat de Madrid					Vicerrectorado de Tecnología y Sostenibilidad	Fundación Complutense		SI
Universidad Politécnica de Madrid	Comunitat de Madrid				<i>UPM Sostenible</i>				SI
Universidad Rey Juan Carlos	Comunitat de Madrid							Vicerrectorado de Planificación y Estrategia	SI
Universidad Pública de Navarra	Comunitat Foral de Navarra		Vicerrectorado de Relaciones Internacionales y Cooperación						NO
Universitat d'Alacant	Comunitat Valenciana		Servicio Relaciones Internacionales						NO
Universidad Miguel Hernández de Elche	Comunitat Valenciana	Área de Cooperación al Desarrollo y Voluntariado	Vicerrectorado de Relaciones Internacionales	Vicerrectorado de Inclusión, Sostenibilidad y Deportes	<i>UMH Sostenible</i>				SI
Universitat Jaume I	Comunitat Valenciana	Oficina de Cooperació al Desenvolupament i Solidaritat	Vicerektorat d'Internacionalització i Cooperació		Oficina de Prevenció i Gestió Mediambiental		Vicerektorat d'Estudiantat i Compromís Social		NO

UNIVERSITAT	CCAA	COOP. I VOLUNT.	REL. INTERNAC.	IGUALTAT / INCLUSIÓ	MEDI AMBIENT SALUT	INFRAESTRUCT.	RESP. SOCIAL	PLA. ESTRATÈGIC	WEB PRÒPIA
Universitat Politècnica de València	Comunitat Valenciana						Vicerrectorado de Responsabilidad Social y Cooperación		NO
Universitat de València	Comunitat Valenciana			Vicerrectorado de Igualdad, Diversidad y Sostenibilidad	<i>UV Sostenibilidad</i>				NO
Universidad Internacional Menéndez Pelayo	Estat							<i>Aprendizaje y Servicio</i>	NO
Universidad Nacional de Educación a Distancia	Estat		Vicerrectorado de Internacionalización						SI
Universidad de Extremadura	Extremadura	Oficina de Cooperación y Acción Solidaria			<i>Campus Sustentabilidades</i>				NO
Universidade da Coruña	Galícia		Vicerrectorado de Internacionalización y Cooperación		<i>UDC Saudable de la Universidade da Coruña</i> Oficina de Medio Ambiente	Vicerrectorado de Infraestructuras y Sostenibilidad			SI
Universidade de Santiago de Compostela	Galícia				Oficina de Medio Ambiente				NO

UNIVERSITAT	CCAA	COOP. I VOLUNT.	REL. INTERNAC.	IGUALTAT / INCLUSIÓ	MEDI AMBIENT SALUT	INFRAESTRUCT.	RESP. SOCIAL	PLA. ESTRATÈGIC	WEB PRÒPIA
Universidad de Vigo	Galícia						Vicerreitoría de Responsabilidade Social, Internacionalización e Cooperación		SI
Universitat de les Illes Balears	Illes Balears	Oficina de Cooperació al Desenvolupament i Solidaritat de la UIB			Delegat del Rector d'Universitat Saludable i Campus Oficina d'Universitat Saludable i Sostenible			Vicerectorat de Planificació Estratègica, Internacionalització i Cooperació	NO
Universidad de La Rioja	La Rioja				Oficina de Sostenibilidad				NO
Euskal Herriko Unibertsitatea	País Basc						<i>Sostenibilidad y Compromiso Social</i>		SI
Universidad de Murcia	Múrcia				<i>Campus sostenible y saludable</i>		Vicerrectorado de Responsabilidad Social y Transparencia		SI
Universidad Politécnica de Cartagena	Múrcia					Área de Infraestructuras y Sostenibilidad			NO

Annex 6 - Agenda 2030 i documents públics a les webs de les universitats públiques espanyoles: instruments de gestió i rendició de comptes

UNIVERSITAT	CCAA	PLA ESTRATÈGIC INCORPORARA ODS	ALTRES PLANS / VINCULACIONS	MEMÒRIES
Universidad de Almería	Andalusia	Plan estratégico 2021-2024 (sostenible)	Plan propio de cooperación internacional (2019) Plan de universidad saludable (2020) Documento Estratégico: Compromiso de la Comunidad Universitaria de la UAL con la Sostenibilidad Ambiental (2021) VI Plan de acción de sostenibilidad ambiental de la UAL (2021)	
Universidad de Cádiz	Andalusia	3r Pla estratègic – 2021- ? - en procés d'elaboració	Estrategia Transversal de Responsabilidad Social (2016-2020) <i>(Ve del Desplegament del 2o Plan estratégico 2015-2020 – actualment prorrogat)</i>	Memoria de Responsabilidad Social y Sostenibilidad de la Universidad de Cádiz 2019/2020
Universidad de Córdoba	Andalusia	III Plan Estratégico (2021-2024) - en procés d'elaboració		
Universidad de Granada	Andalusia	Plan Director UGR 2021 Horizonte 2031 - en procés d'elaboració		
Universidad de Huelva	Andalusia	Plan estratégico UHU Horizonte 2021 (2019-2021)	Declaración institucional del Consejo de Gobierno de la UHU sobre los ODS (26/05/2020) II Plan de Igualdad 2020-2024	Memoria de Responsabilidad Social 2019-2020 : Responsabilidad social y objetivos de desarrollo sostenible en la Universidad de Huelva
Universidad de Jaén	Andalusia	III Plan Estratégico de Universidad de Jaén (2021-2025)	Plan Director de Movilidad Sostenible de la Universidad de Jaén 2021-2023	Informe de Progreso de Responsabilidad Social de la Universidad de Jaén. 2018-2019 (Marzo 2021)

UNIVERSITAT	CCAA	PLA ESTRATÈGIC INCORPORARA ODS	ALTRES PLANS / VINCULACIONS	MEMÒRIES
Universidad de Málaga	Andalusia	Plan Estratégico de Universidad de Málaga 2017-2019 (<i>ja estava anomenat ODS</i>)!! IV Plan Estratégico de Universidad de Málaga - en procés d'elaboració		Memoria de Responsabilidad Social 2018/19
Universidad Pablo de Olavide	Andalusia	UPO Projecta: Plan Estratégico 2018-2020		Memòria del curs 2019/2020 – <i>versió reduïda vídeo – No consta menció ODS Pendent de publicar-se memòria extensa</i>
Universidad de Sevilla	Andalusia	Plan estratégico de la Universidad de Sevilla (2018-2025)	La Universidad de Sevilla por los Objetivos de Desarrollo Sostenible (<i>curs 2107/2018</i>)	Memoria del Curso Académico 2019 - 2020
Universidad de Zaragoza	Aragó		Aportando valor para alcanzar los objetivos de desarrollo sostenible (2018) Plan de Sostenibilidad 2011-2030 (<i>elaborat al 2018 però que inclou les accions anteriors als ODS</i>)	Memoria de Responsabilidad Social 2019 Informe de gestión 2019
Universidad de Oviedo	Astúries	Plan estratégico para el periodo 2018/2022 (sostenible)		Memoria de responsabilidad social de 2019 (<i>i també 2017 i 2018</i>)
Universidad de Las Palmas de Gran Canaria	Canàries			Curso Académico 2019-2020
Universidad de La Laguna	Canàries	Plan Estratégico Universidad de La Laguna (2018-2021)	Declaración de Política de Sostenibilidad Ambiental de la Universidad de La Laguna (2018) Plan de sostenibilidad	Memoria Académica del curso 2019/2020
Universidad de Cantabria	Cantàbria	Plan Estratégico de la Universidad de Cantabria (2019 - 2023)	II Plan de Igualdad de Mujeres y Hombres de la Universidad de Cantabria (2020-2023) I Plan Director de Responsabilidad Social (2020-2023): la contribución de la Universidad de Cantabria a los Objetivos de Desarrollo Sostenible	Memoria de Responsabilidad Social Universitaria 2019

UNIVERSITAT	CCAA	PLA ESTRATÈGIC INCORPORARA ODS	ALTRES PLANS / VINCULACIONS	MEMÒRIES
Universidad de Burgos	Castella i Lleó	Planificación Acciones equipo de gobierno curso 2020-2021		Informe de actividades equipo de gobierno curso 2019-2020 Memoria anual del Centro de Cooperación y Acción Solidaria -curso 2019/20 Memoria anual de la Unidad de Igualdad de Oportunidades curso 2019/20
Universidad de León	Castella i Lleó	Líneas estratégicas 20-21		Memoria Académica 2019 – 2020
Universidad de Salamanca	Castella i Lleó	Plan estratégico general 2020-2030 de la Universidad de Salamanca	Declaración de Salamanca sobre los Objetivos de Desarrollo Sostenible (2018)	Informe cumplimiento ODS - AGENDA 2030 (Consejo Social- abril 2021)
Universidad de Valladolid	Castella i Lleó	Líneas estratégicas de actuación curso 2021-2022		Memoria Académica 2020
Universidad de Castilla-La Mancha	Castella – la Manxa	Estrategia UCLM 2020 (sostenibilidad)		
Universitat Autònoma de Barcelona	Catalunya	Horitzó 2030 (sostenible)	Pla Campus Saludable i Sostenible (2018-2022) <i>(vinculat a ODS de referència)</i>	Memòria del curs acadèmic 2019-2020
Universitat de Barcelona	Catalunya	Pla Estratègic UB2030 - en procés d'elaboració	Document marc (metes) Agenda 2030 de la Universitat de Barcelona	Informe de sostenibilitat. El compromís de la Universitat de Barcelona amb els ODS (2018-2019) Memòria 2019-2020
Universitat Politècnica de Catalunya	Catalunya	Pla d'actuacions UPC 2108-2021	Pla Impulsor del Compromís Social de la UPC (novembre 2020)	Informe rector (2021) Memòria 2019-2020 Informe de gestió de la UPC 2020
Universitat Pompeu Fabra	Catalunya	Pla estratègic 2016-2025 (sostenibilitat)	Pla d'inclusió de les persones amb necessitats especials i en risc d'exclusió socioeconòmica a la UPF 2017-2021	Memòria de sostenibilitat: curs 2018-2019

UNIVERSITAT	CCAA	PLA ESTRATÈGIC INCORPORARA ODS	ALTRES PLANS / VINCULACIONS	MEMÒRIES
Universitat de Girona	Catalunya	UDG 2030 (sostenible)	Segon Pla d'Igualtat de la UdG (2021-2025)	Memòria del curs acadèmic 2019-2020
Universitat de Lleida	Catalunya			Memòria acadèmica de la Universitat de Lleida 2019 / 2020
Universitat Rovira i Virgili	Catalunya		III Pla d'Igualtat (2020) Visió 2021 alineada amb els objectius de desenvolupament sostenible de les Nacions Unides II Pla Estratègic de Recerca i Innovació de la URV Visió internacional URV 2025	Informe de la rectora al Claustre 2020 Memòria del curs 2019/20 Compromís social i internacionalització Informe 2020
Universidad de Alcalá	Comunitat de Madrid	UAH 2036 (2020-2036) - en procés d'elaboració	Guía para la constitución y reconocimiento de los Grupos de Trabajo Agenda 2030 en la Universidad de Alcalá El desarrollo sostenible de la UAH y los ODS de las Naciones Unidas	
Universidad Autónoma de Madrid	Comunitat de Madrid	USAM Estrategia 2025 (sostenibilidad)		Memoria académica curso 2019/20
Universidad Carlos III de Madrid	Comunitat de Madrid	Plan Estratégico 2016-2022	Declaración de la política ambiental de la Universidad Carlos III de Madrid Agenda de la Universidad Carlos III de Madrid para el cumplimiento de los Objetivos de Desarrollo Sostenible (<i>abril 2021</i>)	
Universidad Complutense de Madrid	Comunitat de Madrid	Líneas Estratégicas UCM 2021-2023		La Agenda 2030 en la Universidad Complutense de Madrid (Informe Vicerrectorado de Estudiantes)
Universidad Politécnica de Madrid	Comunitat de Madrid		Plan de Sostenibilidad Ambiental UPM (2018)	Informe Implantación Institucional ODS en la UPM 2019 Informe Anual de Seguimiento Plan de Sostenibilidad 2021

UNIVERSITAT	CCAA	PLA ESTRATÈGIC INCORPORARA ODS	ALTRES PLANS / VINCULACIONS	MEMÒRIES
Universidad Rey Juan Carlos	Comunitat de Madrid	Plan Estratégico URJC 2020-2025		La URJC y la Agenda 2030: Informe de resultados sobre la percepción, vinculación y contribución de la URJCa los ODS (+4 annexos, d'interès annex 2)
Universidad Pública de Navarra	Comunitat Foral de Navarra	Plan Estratégico 2020-2023		
Universitat d'Alacant	Comunitat Valenciana		I Plan de Responsabilidad Social 2018-2020 La integración de los ODS en la Universidad de Alicante (<i>juliol 2020</i>) La implantación de la Agenda 2030 en las universidades: Situación actual y Buenas Prácticas (<i>juliol 2020</i>)	Memoria Universidad de Alicante 2019 Memoria Responsabilidad Social Universitaria (2019)
Universidad Miguel Hernández de Elche	Comunitat Valenciana	Plan Estratégico 2016-2019. caducat (sostenible)	Guía resumen de los ODS en la UMH	
Universitat Jaume I	Comunitat Valenciana	Plan de Acción de Gobierno de la Universitat Jaume I 2019-2022 (sostenibilitat)	Pla UJI ODS 2030	Memòria acadèmica i de responsabilitat social universitària del curs 2019/2020 (<i>i també 2018/2019</i>)
Universitat Politècnica de València	Comunitat Valenciana	Plan Estratégico 2015-2020 (sostenibilitat)	Informe: Los ODS en las universidades españolas: una propuesta de la UPV para medir su grado de cumplimiento	Memòria del curs acadèmic 2018/19
Universitat de València	Comunitat Valenciana	Pla estratègic 2016-2019 (sostenibilitat + <i>ja estava anomenat ODS</i>)!!	Estrategia ODS 2024 Universitat de València : ordenación de las propuestas de Actuaciones recogidas a lo largo del 2020 ODS: Yo sí! (yODSi) La Universidad de Valencia como motor de transformación social a través de los ODS	
Universidad Internacional Menéndez Pelayo	Estat			

UNIVERSITAT	CCAA	PLA ESTRATÈGIC INCORPORARA ODS	ALTRES PLANS / VINCULACIONS	MEMÒRIES
Universidad Nacional de Educación a Distancia	Estat	Plan Estratégico 2019-2022		Memoria de responsabilidad social 2018-2019
Universidad de Extremadura	Extremadura	Plan Estratégico 2013-2018 (sostenibilidad)	Plan de responsabilidad social y planes de desarrollo sostenible	
Universidade da Coruña	Galícia			Memoria de Responsabilidad Social 2018/2019
Universidade de Santiago de Compostela	Galícia	Programación Plurianual da USC 2019-2022		
Universidad de Vigo	Galícia	Plan Estratégico 2021-2026		Memoria do Curso académico 2018/2019 Memoria de RSU do 2019
Universitat de les Illes Balears	Illes Balears		<i>Pla estratègic de la Gerència 2018-2021 (no es detecta ODS, 2030 ni sostenible)</i>	
Universidad de La Rioja	La Rioja		Antecedents: Política de desarrollo sostenible (2017)	
Euskal Herriko Unibertsitatea	País Basc	Plan Estratégico 2018-2021	EHU Agenda 2030 por el desarrollo sostenible Panel de indicadores de desarrollo sostenible de la UPV/EHU	
Universidad de Murcia	Múrcia	Estrategia Digital 2021-2024		Memoria RSU 2019-2020
Universidad Politécnica de Cartagena	Múrcia	Plan Estratégico 2021-2025		

Annex 7 – Suport als ODS a les universitats públiques espanyoles: projectes singulars

UNIVERSITATS

UDC

Scape Room

<https://view.genial.ly/5f02474a9794130db2ff7548/interactive-content-odque-cronometro>

UMA

Retos sostenibles

<https://www.uma.es/smart-campus/cms/base/ver/collection/collection/122006/ii-campana-retame/>

UMH

Scape Room Virtual

<https://odsgame.umh.es/>

US

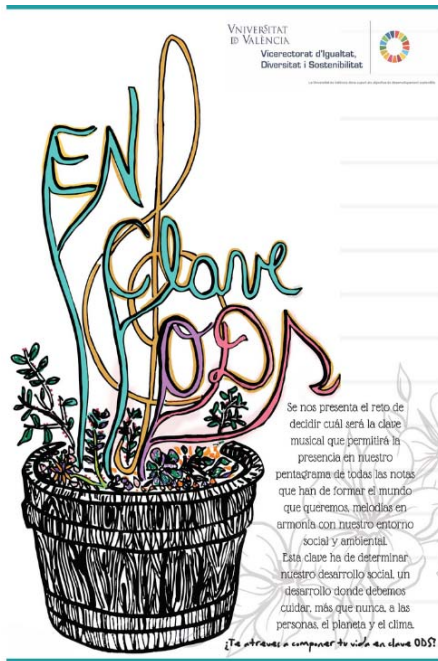
Proyecto ODISEA

<http://cooperacion.us.es/proyecto-odisea-sobre-el-cumplimiento-de-la-agenda-2030-en-la-universidad-de-sevilla>

UV
En clave ODS : el mundo como partitura

<https://www.uv.es/uv-sostenibilidad/es/educacion-investigacion/clave-ods/clave-ods.html>

UPV
MOOC sobre ODS

<https://www.upvx.es/courses/course-y1:edxorg+ods-en-la-agenda-2030-de-las-naciones+ods101x/about>

UV

Curso de micro-formación del SBD: LA AGENDA 2030: LOS ODS Y LAS BIBLIOTECAS

Biblioteca Depositaria ONUBIB

https://uv-es.libguides.com/ld.php?content_id=32973866

ALTRES PROJECTES

IDEATON POR LOS ODS

<https://ideaton.org/>

ESCANER 2030

<https://escaner2030.es/>

Etiqueta y visualiza el contenido de tu texto en relación con los objetivos de la Agenda 2030

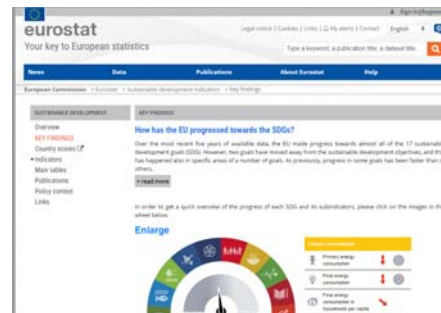

KEY FINDINGS CDE

Gràfic interactiu

How has the EU progressed towards the SDGs?

<https://ec.europa.eu/eurostat/web/sdi/key-findings>

UN La Guía de los vagos para salvar el mundo

<https://www.un.org/sustainabledevelopment/es/takeaction/>

